
XII LUKU
PUOLUE
SOSIALISMIN YLEISEN HYÖKKÄYKSEN KAUDELLA.
KOLHOOSIJÄRJESTELMÄN LUOMINEN
(vuodet 1929—1932)

1. Kapitalistisen maailman talouspula. Neuvostoliiton kansainvälinen asema sosialismin laajan hyökkäyksen vuosina

Vuoden 1929 lopulla tapahtui maailmantilanteessa vakava muutos. Tavattoman voimakas ja pitkällinen talouspula järkytti koko kapitalistista maailmaa. Pula vaikutti erittäin tuhoisasti kapitalistimaiden talouteen. Tuotannossa tapahtui laskua miltei kolme vuotta. Teollisuuden kokonaistuotanto oli alimmillaan vuonna 1932. Siihen mennessä se oli supistunut USA:ssa vuoden 1929 kokonaistuotantoon verraten miltei puoleen ja Saksassa enemmän kuin 40 prosenttia.

Vuoden 1929 pula aiheutti ennennäkemätöntä työttömyyttä. Yksistään USA:ssa työttömien luku nousi pulan kärkevimmillään ollessa 15—17 miljoonaa. Saksassa oli vuonna 1932 miltei 44% ammattiliittojen jäsenistä kokonaan vailla työtä. Joukko-työttömyys oli luonteeltaan pitkäaikaista. Se saattoi kaikissa porvarimaissa huomattavan osan työväenluokasta äärimmäisen kurjuuden partaalle.

Pula teki lopun kapitalismin tilapäisestä vakautumisesta ja vallankumouksellisti työläisjoukkoja. Useissa maissa voimistui kommunististen puolueiden vaikutus. Esimerkiksi Saksassa Kommunistinen puolue sai marraskuussa 1932 suoritetuissa valtiopäivävaaleissa noin 6 miljoonaa ääntä.

Pula oli kansanjoukoille havainnollinen osoitus kapitalistisen järjestelmän mädänyksestä. Ne joutuivat kokemaan pulavuosina erikoisen kipeästi kaikki ne onnettomuudet, joita kapitalismi tuo työtätekeville.

Pula heikensi suuresti reformististen teorioiden vaikutusta, jotka olivat levinneet melko laajalle kapitalismin tilapäisen vakautumisen vuosina. Näiden teorioiden mukaan proletariaatin ja porvariston luokkaedut voidaan saattaa sopusointuun ja kapitalistisen talouden pulaton kehitys on mahdollista. Näitä harhakäsityksiä levittivät joukkojen keskuudessa II Internationalen puolueet.

Sosialistisen rakennustyön menestyminen Neuvostoliitossa vaikutti yhä tuntuvammin kansainväliseen tilanteeseen. Yhä taajemmat työtätekevien joukot kaikkialla maailmassa tajusivat, että sosialistinen järjestelmä on kapitalistista parempi.

Sosialismin menestyksen vaikutuksesta kapitalistimaiden taantumuspiireissä elpyivät jälleen interventiomielialat, voimistui pyrkimys häiritä Neuvostoliiton sosialistista rakennustyötä ja estää ensimmäisen viisivuotissuunnitelman täyttämisen. Rohkenematta aloittaa sotaa Neuvostoliittoa vastaan imperiaalistit ryhtyivät useihin muihin toimenpiteisiin estääkseen sosialismin rakentamisen. He auttoivat järjestämään tuhotoimintaa Neuvostoliiton kansantaloudessa ja kävivät lehdistössä parjaukset kampanjaa Neuvostoliittoa vastaan. Rooman paavin johtaman vastavallankumouksellisten kirkonmiesten tukemiseksi järjestetyn kampanjan jälkeen alettiin harjoittaa ilkeämielistä propagandaa uskottelemalla, että Neuvostoliitto harjoittaa muka dumpingia. Sitten laskettiin liikkeelle sellainen valheellinen taru, että Neuvostoliitossa teetetään pakkotöitä yms. Neuvostomaan parhaamisella ei ollut rajaa. Monien kapitalistimaiden hallitsevat piirit käyttivät hyväksi neuvostovastaista propagandaa rajoittaakseen Neuvostoliiton vientikauppaa (USA, Ranska, Puola, Belgia) sekä evätäkseen Neuvostoliitolta luoton. Neuvostomaata vastaan käytiin ilmeistä taloussotaa.

Pulavuosina kapitalististen valtioiden politiikassa Neuvostoliiton suhteen säilyi kuitenkin myös päinvastainen pyrkimys. Neuvostoliiton markkinain merkitys kapitalistimaiden teollisuustuotteiden menekkimarkkinoina kasvoi niinä vuosina tavattomasti. Sosialistisen maan markkinat saivat suorastaan ratkaisevan merkityksen esimerkiksi sellaisten tärkeiden teollisuusalojen kuin koneenrakennuksen osalta. Tämä on selitettävissä sillä, että ne olivat maailmassa ainoat talouspulien vaikutuksesta vapaat ja nopeasti laajenevat markkinat aikana, jolloin kaikki muut markkinat heikkenivät. Vaikutusvaltaisten liikemiespiirien kiinnostuneisuus Neuvostoliiton tilauksista vaikeutti jonkin verran imperialististen taantumusvoimien neuvostovastaisia vehkeilyjä. Neuvostoliitolle vihamielinen politiikka kohtasi vastustusta työläisjoukkojen taholta, jotka tunsivat syvää sympatiamia Neuvostomaata kohtaan.

Maailmantilanne pysyi talouspulan vuosina koko ajan jännittyneenä. Pulan seurauksena imperialistien taistelu markkinoista ja vaikutusalueista kävi äärimmäisen kärkeväksi ja imperialististen valtioiden keskinäiset ristiriidat syvenivät. Monet kapitalistimaiden taantumuksellisten hallituspiirien edustajat olivat taipuvaisia turvautumaan sotiin ja vieraiden maiden anastukseen etsiessään pelastusta pulan kourista.

Japani ryhtyi muita aikaisemmin hyökkäystoimiin. Julistamatta virallisesti sotaa Japanin imperialistit anastivat vuonna 1931 Kiinan koilliset maakunnat (Mantšurian). Japanin

hyökkäystoiminnan seurauksena Kaukoidässä muodostui sodan pesäke. Kohta Japanin alettua hyökkäystoimensa Neuvostoliiton hallitus ilmoitti julkisesti Neuvostoliiton työtätekevien myötätunnon olevan Kiinan kansan puolella.

Toisenlainen oli imperialististen länsivaltojen asenne. Vaikka Japanin ekspansio Kiinassa loukkasikin niiden etuja, niin tosiasiallisesti ne yllyttivät Japania hyökkäystoimintaan. Länsivaltat toivoivat näet saavansa provosoiduksi Japanin ja Neuvostoliiton iskemään yhteen.

Kommunistisen puolueen ja Neuvostovaltion ulkopoliittikka pysyi rauhanpolitiikkana. Puolueen onnistui nytkin säilyttää rauha ja tehdä tyhjiksi vihollisten yritykset saattaa Neuvostomaa kansainvälisiin selkkauksiin. Mutta Japanin alettua hyökkäyksensä Kiinaa vastaan maailmantilanne kiristyi uhkaavasti. Neuvostoliiton piti ryhtyä lujittamaan rajojensa puolustusta Kaukoidässä. Intervention puuhaajien vehkeilyt, heidän järjestämänsä tuhotoiminta ja tihutyöt Neuvostoliitossa, Neuvostoliiton kohdistunut yleismaailmallisen pääoman taloudellinen painostus, sodan pesäkkeen muodostuminen Neuvostoliiton Kaukoidän läheisyyteen — kaikki nämä ulkoiset tekijät vaikeuttivat pakostakin sitä työtä, jota puolue suoritti talous- ja kulttuurielämän jättiläistehävien ratkaisemiseksi.

2. Maatalouden täyskolektivisointi. Siirrytään uuteen politiikkaan — likvidoimaan kulakistoa luokkana. Puolueen XVI edustajakokous

Samaan aikaan kun kapitalistisessa maailmassa oli talouspula, Neuvostoliitossa edistyi jatkuvasti sosialistinen rakennustyö. Teollisuustuotannon keskimääräinen vuotuinen lisäkasvu viisivuotiskauden kahtena ensimmäisenä vuotena teki yli 20 prosenttia.

Teollisuuden voimakkaan kasvun ohella maassa kehittyi joukkoluontoinen kolhoosiliike. Viiden vuoden kolhoosirakennustyöohjelma täytettiin pääpiirteissään vuoden 1930 alkuun mennessä. Maan monilla paikkakunnilla kolhoosiliike kehittyi *täyskolektivisoinniksi*. Kokonaisten kylien, piirien, piirikuntien talonpoikaisväestö liittyi joukolla kolhooseihin. 124 piirissä yli 70 prosenttia talonpoikaistalouksista liittyi kolhooseihin. Täyskolektivisoituja piirejä oli eniten Volganvarrella, Pohjois-Kaukasiassa ja Ukrainan aroseudulla.

Täyskolektivisointiin siirtyminen merkitsi talonpoikaiston perusjoukkojen *radikaalista kääntymistä* sosialismin suuntaan. Ennen joukkoluontoisen kolhoosiliikkeen alkua Neuvostoliitossa oli 24,5 miljoonaa yksityisomistuksellista talonpoikaistaloutta, joista noin 8,5 miljoonaa oli köyhää ja 15 miljoonaa keskivara-

kasta taloutta ja alun toista miljoonaa kulakkitaloutta. Köyhät ja keskivarakkaat talonpojat muodostivat Neuvostoliiton suurilukuisimman työtätekevän luokan. Pientalonpoikain tavaratalous ei ollut kapitalistista taloutta, joskin se oli pohjimmaltaan samaa tyyppiä kuin tämä, sillä se perustui tuotantovälineiden yksityisomistukseen ja sen piiristä nousi kulakkikapitalisteja. Kolhoosiin liittyessään talonpojat yhteiskunnallistivat tärkeimmät tuotantovälineensä. Aikaisemmalta kehitystieltään, joka alkuvoimaisesti vei kapitalismiin ja johti köyhät ja keskivarakkaat talonpojat kulakkien orjuuteen, työtätekevä talonpoikaisto siirtyi uudelle, kulakkien harjoittamasta orjuutuksesta ja kapitalistisesta riistosta vapaalle sosialistiselle tielle. Maaseudulla luotiin sosialistista järjestelmää, kolhoosijärjestelmää.

Täyskollektivisointiin siirtyminen merkitsi edelleen *perusteellista käännettä* Neuvostoliiton maanviljelyksen kehityksessä. Ennen kolhooseja talonpojat tekivät työtä omin päin pientaloudessaan. Suurin osa talonpojista käytti vanhanaikaisia työvälineitä. Maa muokattiin useinkin sahroilla ja puuauroilla, elot leikattiin sirpillä tai niitettiin viikatteella ja puitiin varstoilla. Vetämiseen käytettiin hevosia ja härkiä. Talouksien pienuus esti käyttämästä traktoreita ja muita uudenaikaisia koneita. Talonpoikain työ oli vähätuottoista. Talonpoikaiston perusjoukkojen tekemä käänne — kolhooseihin liittyminen — merkitsi siirtymistä takapajuisesta yksilöllisestä pientaloudesta kehittyneeseen kollektiiviseen koneelliseen suurmaanviljelyyn. Jo pelkästään yhteistämällä talonpoikain työvälineet saatiin, kuten ensimmäisten kolhoosien kokemus osoitti, kohotettua huomattavasti työn tuottavuutta. Kolhoosien paremmuus yksilölliseen pientalouteen verraten tuli näkyviin vielä havainnollisemmin silloin, kun ne käyttivät uudenaikaisia maatalouskoneita — traktoreita ym. Yhteistyö ja uudenaikaisten koneiden käyttö teki mahdolliseksi sen, että talonpojat saattoivat laajentaa kylvöalaa, kohottaa maanviljelyn tasoa, parantaa jatkuvasti aineellista asemaansa ja kohottaa kulttuuritasoaan.

Maalaisköyhälistön ja keskivarakkaan talonpoikaiston joukkojen siirtyminen täyskollektivisoinnin kannalle merkitsi näin ollen *mitä syvällisintä vallankumouksellista mullistusta* Neuvostoliiton maataloudessa. Sen perustana oli työtätekevän talonpoikaiston tuotantovälineiden yksityisomistuksen muuttaminen yhteiskunnalliseksi omistukseksi, siirtyminen yksilöllisestä pientuotannosta kollektiiviseen sosialistiseen suurtuotantoon. Kolhooseihin pohjaava maatalouden uudistaminen oli kapitalismin juurimista pois maataloudesta ja sosialistisen järjestelmän pystyttämistä tällä mitä tärkeimmällä kansantalouden alalla. Hävitettiin se maaperä, jolla saattoi syntyä uusia kapitalistisia aineksia, sillä kolhooseissa ei ollut tuotantovälineiden yksityisomistusta ja kolhoositalonpojan toimeentulon peruslähteeksi tuli arttelitalous ja hänen oma työnsä siinä.

Tämä suurenmoinen vallankumouksellinen mullistus maaseudulla suoritettiin Kommunistisen puolueen ja Neuvostovallan aloitteesta ja johdolla laajojen työtätekevien talonpoikaisjoukkojen ollessa aktiivisesti mukana sitä toteuttamassa.

Tammikuun 5. p:nä 1930 NKP (b):n Keskuskomitea teki historiallisen päätöksensä „Kollektivisoinnin vauhdista ja kolhoosirakennustyötä edistävästä valtion toimenpiteistä”. Keskuskomitea orientoi puolueen viemään kollektivisoinnin pääpiirteissään päätökseen ensimmäisen viisivuotiskauden loppuun mennessä. Samalla otettiin tarkoin huomioon, että eri aluepiirien, alueiden ja kansallisten tasavaltojen olosuhteet ovat erilaiset ja että kaikkien seutujen talonpojat eivät ole yhtä kehittyneitä kolhoosiin liittyäkseen.

Keskuskomitea ryhmitteli maan eri seudut kollektivisoinnin vauhdin mukaan kolmeen ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluivat tärkeimmät viljaseudut: Pohjois-Kaukasia sekä Alinen ja Keskinen Volganvarsi, missä kollektivisointi suunniteltiin suoritettavaksi pääpiirteissään loppuun vuoden 1931 kevääseen mennessä. Nämä seudut olivat muita valmiimpia täyskollektivisointia varten. Neuvostovaltio lähetti sinne traktoreita sekä muita maatalouskoneita ensi vuorossa ja enemmän kuin muualle. Siellä talonpoikaiston luokittuminen oli syvällisempää, luokkataistelu kärkevämpää ja talonpoikaisköyhälistö järjestyneempää; siellä oli enemmän suuria nykyaikaisilla koneilla varustettuja neuvostotiloja ja kolhooseja ja maataloudellinen osuustoiminta oli siellä kehittyneempää kuin muualla. Näiden piirien puolue- ja neuvostojärjestöillä oli melkoisesti kollektivisointikokemusta. Toiseen ryhmään kuuluivat maan muut vilja-alueet, kuten Ukraina, Keskinen mustanmullan alue, Siperia, Ural ja Kazakstan, missä kollektivisointi suunniteltiin suoritettavaksi pääpiirteissään loppuun vuoden 1932 kevääseen mennessä. Muissa aluepiireissä, alueilla ja kansallisissa tasavalloissa täyskollektivisointi suunniteltiin suoritettavaksi pääpiirteissään viisivuotiskauden loppuun, ts. vuoteen 1933 mennessä.

Täyskollektivisoitujen piirien kokemuksen perusteella puolueen Keskuskomitea määritteli kolhoosirakennustyön perusmuodoksi maatalousarttelin, jossa yhteiskunnallistetaan maankäyttö ja tärkeimmät tuotantovälineet: juhdat, maatalouskoneet ja muu -kalusto, talousrakennukset ja hyötykarja. Erotukseksi maanmuokkausosuoskunnista ja kommuuneista maatalousartteli yhdisti sopivimmin kolhoosilaisten henkilökohtaiset ja yhteiskunnan edut toisiinsa, mikä helpotti eilisten yksityistalonpoikien kasvattamista kollektivismin hengessä.

Kollektivisointivauhdin kasvua vastaavasti puolueen Keskuskomitea ryhtyi toimenpiteisiin jouduttaakseen traktoreita, leikkuupuimureita, traktorikalustoa ja monimutkaisia maatalouskoneita valmistavien tehtaiden rakentamista. Samalla tähdennettiin, että kolhoosiliikkeen kyseisessä vaiheessa on tärkeää

käyttää traktorien ohella myös hevosvoimaa. Täyskollektivisoiduilla seuduilla kone- ja traktoriasemat alkoivat palvella yksinomaan kolhooseja. Kolhooseille myönnettiin talousvuodeksi 1929/30 500 miljoonan ruplan luotto. Valtio otti suorittaakseen kolhoosien maankäytön järjestelystä aiheutuvat kustannukset. Kolhoosien työntekijöiden kouluttamista varten järjestettiin laajassa mitassa pikakursseja.

Keskuskomitea kehotti kaikkia puoluejärjestöjä asettumaan joukkojen keskuudessa laajenevan kolhoosiliikkeen johtoon. Samalla Keskuskomitea varoitti vakavasti, ettei saa yrittää pidättää kolhoosiliikkeen kehitystä eikä varsinkaan „dekretoida” millään tavoin ylhäältä käsin kolhoosiliikettä, koska siten voidaan aiheuttaa se vaara, että todella sosialistinen kilpailu kolhoosien järjestämisessä muuttuu kollektivisointileikiksi” („N K P ... päätöslauselmina”, II osa, s. 667).

Keskuskomitean päätöksellä vahvistettiin uusi politiikka kulakien suhteen — *täyskollektivisointiin perustuva kulakiston likvidoinen luokkana.*

Kulakisto oli Neuvostoliiton lukuisin riistäjäluokka. Noin 5 prosenttia talonpoikaistalouksista oli täyskollektivisoinnin alkaessa kulakkitalouksia. Kulakeilla oli huomattava sija maataloustuotannossa. Vuonna 1927 heidän viljankylvöalansa oli lähes 10 miljoonaa hehtaaria (koko viljankylvöalasta, joka teki 94,7 miljoonaa hehtaaria), ja he tuottivat viidesosan (lähes 130 miljoonaa puutaa) kaikesta myyntiviljasta.

Kulakisto oli sosialismin pahin vihollinen. Sitten tilanherrojen ja kapitalistien hävittämisen kulakit jäivät viimeiseksi kapitalismin restauraation suojueeksi maassa. He sabotoivat neuvostovallan toimenpiteitä, järjestivät neuvostovastaisia kapinoita, terrorisoivat maaseudun aktivisteja ja pyrkivät kaikin tavoin orjuuttamaan köyhiä ja keskivarakkaita talonpoikia ja saamaan heidät vaikutuksensa alaisiksi. Kahdesti, vuonna 1918 ja talousvuonna 1927/28, kulakit tekivät epätoivoisen yrityksen jättää neuvostovaltion ilman viljaa ja siten estää sitä toteuttamasta sosialistisia toimenpiteitä. Kulakit luulivat, että uuden talouspolitiikan aikana heidän onnistuu lujittaa asemaansa ja saattaa Neuvostoliitossa jälleen voimaan vanha, kapitalistinen järjestys. Kaikkien maiden kapitalistit, joiden haaveena oli kapitalismin restauroiminen Neuvostoliitossa, perustivat toiveensa kulakistoon.

VKP(b):n VIII edustajakokouksesta alkaen puolueen politiikkana oli ollut kulakiston riistopyrkimysten rajoittaminen, kapitalististen ainesten syrjäyttäminen. Neuvostovallan lait maanvuokrauksesta ja palkkatyön käytöstä yksityistalonpoikain taloudessa olivat rajoittamassa kulakkien tuotannollista toimintaa ja heidän mahdollisuuksiaan riistää työtätekevää talonpoikaistoa. Neuvostovalta verotti kulakkitalouksia enemmän ja vaati kulakkeja myymään kiinteään hintaan viljaa valtiolle.

Rajoittamispolitiikka pidatti kulakiston kasvua, mutta ei merkinnyt kulakiston likvidoimista.

V. I. Lenin osoitti, ettei kulakkien kanssa voida elää sovussa, vaan työväenluokan tulee tehdä sitkeästi valmistelutyötä, koota voimia voidakseen antaa kulakistolle musertavan iskun, likvidoida sen luokkana. V. I. Lenin sanoi: „...me olemme käyneet, käymme ja tulemme käymään suoranaista kansalaissotaa kulakkeja vastaan” (T e o k s e t, 29. o s a, s. 139). V. I. Lenin varoitti puoluetta VKP(b):n XI edustajakokouksessa, että lähitulevaisuudessa joudutaan käymään „viimeinen ja ratkaiseva taistelu” „Venäjän kapitalismia, sitä kapitalismia vastaan, joka versoaa pientalonpoikaistaloudesta ja jota tämä pitää hengissä” (T e o k s e t, 33. o s a, s. 248).

Ryhtyessään viimeiseen ratkaisevaan taisteluun kulakistoa vastaan Kommunistinen puolue ja Neuvostovalta nojautuivat niihin suuriin saavutuksiin, joihin sosialistisessa rakennustyössä oli päästy vuoteen 1930 mennessä.

Sosialistinen sektori laajeni ja lujittui kaikilla kansantalouden aloilla: sosialistinen teollisuus kehittyi nopeasti; maaseudulla perustettiin kymmeniä tuhansia uusia kolhooseja. Puolueella ja Neuvostovallalla oli nyt sekä kaupungissa että maaseudulla vankka sosialistinen perusta, johon pohjaten ne saattoivat hävittää kapitalistiset ainekset maasta.

Neuvostoliitossa tapahtui luokkavoimien uudelleen ryhmittäminen sosialismin eduksi. Sosialistisen teollistamisen seurauksena työväenluokka kasvoi huomattavasti ja sen johtava osuus maaseudun sosialistisessa uudelleenjärjestämisessä, työtätekevien talonpoikaisjoukkojen taistelussa kulakistoa vastaan suuren. Kulakiston, maan viimeisen riistäjäluokan, likvidointi oli työväenluokan elinetujen mukaista. Kolhoosiliike kehittyi joukkoluontoiseksi käsittäen miljoonia talonpoikaistalouksia. Kolhooseihin alkoivat liittyä keskivarakkaat talonpojat. He kävivät yhdessä maalaisköyhälistön kanssa päättävistä taisteluista kulakkeja vastaan. Kulakiston hävittämisessä puolueen ja neuvostovallan varmana tukinojana eivät olleet nyt yksinomaan työväenluokka ja maalaisköyhälistö, vaan myös kolhoosiin liittyvät keskivarakat talonpoikaisto.

Vuonna 1930 Neuvostovallalla oli sitä paitsi jo aineellinenkin perusta kulakkien viljantuotannon korvaamiseksi. Vuonna 1929 kolhoosit ja neuvostotilat tuottivat 400 miljoonaa puutaa viljaa ja antoivat valtiolle myyntiviljaa yli 130 miljoonaa puutaa. Kolhoosien tavattoman nopea kasvu antoi täyden varmuuden siitä, että vuonna 1930 kolhoosit ja neuvostotilat tuottavat vähintään 400 miljoonaa puutaa myyntiviljaa, ts. monta kertaa enemmän kuin kulakkitaloudet vuonna 1927.

Koska kansantalouden sosialistinen sektori oli laajentunut ja luokkien voimasuhteet maassa olivat muuttuneet ja koska Neuvostovaltiolla oli nyt viljantuotantoperusta — kolhoosit ja

neuvostotilat —, niin puolue saattoi vuoden 1929 lopulla siirtyä kulakiston rajoittamis- ja syrjäyttämispolitiikasta uuteen politiikkaan: likvidoimaan kulakistoa luokkana täyskollektivisoinnin pohjalla. Tämä politiikka merkitsi sitä, että *kulakistolta riistettiin sen olemassaolon ja kehityksen tuotannolliset edellytykset*, joita olivat vapaa maankäyttö, tuotantovälineet, maanvuokraus ja työvoiman palkkaus oikeus. Tämä politiikka muotoiltiin lain-säädännöllisesti Neuvostovaltion ylimpien elinten päätöksinä. Täyskollektivisoiduilla alueilla kumottiin lait, jotka koskivat maanvuokrausta ja palkkatyön käyttöä talonpoikien yksityistalouksissa.

Täyskollektivisointi merkitsi kaikkien kylänmaiden siirtymistä kolhoosin hallintaan. Näillä mailla sijainneet kulakkien palstat joutuivat kolhooseille. Kulakeilta riistettiin siis sekä vuokraoikeus että heidän käytössään olleet maat. Lokakuun vallankumouksessa suoritettu maan kansallistaminen mahdollisti kolhooseille edullisen maankäytön järjestelyn. V. I. Lenin sanoi, että maan kansallistaminen tarjosi „proletaariselle valtiolle suurimmat mahdollisuudet siirtyä sosialismiin maanviljelyksessä” (Teokset, 28. osa, s. 291). Kolhoosien ei tarvinnut ostaa maapalstoja talonpojilta eikä maksaa heille korvausta yhteiskäyttöön siirtyvistä maista. Maan yksityisomistuksen puuttuminen helpotti Neuvostoliitossa maaseudun sosialistista uudistamista ja taistelua kulakistoa vastaan.

Maataloutta kollektivisoitaessa käytiin kärkevää luokkataistelua kulakistoa vastaan vihamielisten kapitalistimaiden ympäröimänä. Kulakit aloittivat ilkeämielisen agitaation kolhooseja vastaan, levittivät kaikenlaisia provokatorisia huhuja, polttivat kolhoosien talousrakennuksia, myrkyttivät karjaa, särkivät traktoreita ja muita koneita, murhasivat nurkan takaa kylien kommunisteja, kolhoosien puheenjohtajia, maaseudun kirjeenvaihtajia ja aktivisteja. He tekivät kaikkensa estääkseen talonpoikia liittymästä kolhoosiin, saadakseen kollektivisoinnin epäonnistumaan. Siitä syystä talonpoikaisjoukkojen liittyessä kauttaaltaisesti kolhooseihin käytiin ankaraa taistelua kulakistoa vastaan. Talonpojat vaativat kulakkien kaikkien tuotantovälineiden pakkoluovutusta ja heidän karkottamistaan kylän alueelta.

Neuvostovalta tuki kaikin keinoin maalaisköyhälistöä ja keskivarakkaita näiden taistellessa kulakkeja vastaan ja kumosi kiellon, joka oli estänyt kulakkien tuotantovälineiden pakkoluovutuksen. Täyskollektivisoiduilla alueilla Neuvostovallan paikalliselimille myönnettiin oikeus karkottaa pahimmat kulakit muille seuduille, kauemmaksi vakinaisilta asuinpaikoiltaan, takavarikoida kaikki heidän tuotantovälineensä (karja, koneet ja muu kalusto) ja luovuttaa ne kolhoosien omaisuudeksi. Kulakit joutuivat täydellisen pakkoluovutuksen alaisiksi. Kulakistoon nähden nämä toimenpiteet olivat ainoita oikeita. Ne

vastasivat sosialismin rakentamisen etuja ja olivat kolhoosiliikkeen menestyksen ja kolhoosien lujittamisen takeena.

Täten jo heti joukkomittaisen kolhoosirakennustyön alkaessa Keskuskomitea, ohjeenaan V. I. Leninin kooperaatio-oppi, antoi puolueelle, työväenluokalle ja työtätekeväälle talonpoikaistolle konkreettisen taistelusuunnitelman kolhoosijärjestelmän viemiseksi voittoon.

Tammikuun 5. p:nä 1930 NKP(b):n KK hyväksyi päätöksen, minkä jälkeen kaikki puoluejärjestöt ja ensi kädessä piirikuntien, piirien ja kylien puoluejärjestöt tehostivat toimintaansa kollektivisoinnin alalla. Maaseudun kommunistit liittyivät ensimmäisinä kolhooseihin innostaen mukaansa köyhät ja keskivarakkaat talonpojat. Keväällä 1930 miltei kolme neljännestä maataloutta harjoittavista maaseudun kommunisteista kuului kolhooseihin.

Puolue suuntasi neuvostoelinten huomion kolhoosirakennustyöhön esittämällä tunnuksen „Neuvostot, huomio kolhooseihin!” Neuvostojen kautta puolue toteutti uutta politiikkaansa maaseudulla. Tärkeä osuus kollektivisoinnissa oli kyläneuvostoilla, joita maassa oli yli 70 tuhannen. Niiden aktivistijoukko käsitti noin 4 miljoonaa köyhää ja keskivarakasta talonpoikaa. Maaseudun aktivistit olivat kolhoosiliikkeen uranuurtajia.

Puolue veti myös ammattiliitot aktiiviseen kolhoosirakennustyöhön. Se tuki kaupunkilaistyöläisten yhä voimakkaammaksi käyvää pyrkimystä osallistua kollektivisointiin. Vuonna 1930 ammattiliitot lähettivät maaseudulle 180 tuhatta työläisryhmää järjestämään kolhooseja ja korjaamaan koneita. Erittäin tärkeää osaa kolhoosiliikkeen kehittämisessä esittivät ns. *kaksikymmentäviisituhansikot*. Nämä olivat eturivin työläisiä, jotka siirtyivät puolueen kutsusta vuoden 1930 alussa vapaaehtoisesti tehtaiden puolue- ja ammattiliittojärjestöjen sekä tehtaiden työläiskollektiivien lähettämänä työhön kolhooseihin. Miltei 70 prosenttia näistä kaksikymmentäviisituhansikoista oli kommunisteja.

Puolueen aktiivisena apulaisena kollektivisoinnissa oli kommunistinen nuorisoliitto. Vuoden 1930 kevääseen mennessä noin puolet maaseudun nuorisoliittolaisista (550 tuhatta) liittyi kolhooseihin. Nuorisoliittojärjestö muodostui maaseudulla kolhoosinuorisoinnin järjestöksi.

Vuoden 1930 tammi- ja helmikuu olivat kolhoosien voimakaimman kasvun kuukausia. Täyskollektivisointiliike levisi yhä uusille alueille. Lähes 10 miljoonaa talonpoikaistaloutta liittyi tänä aikana kolhooseihin.

Mutta todellisten menestysten ohella kollektivisoinnissa ilmeni myös epäterveitä ilmiöitä. Useissa tapauksissa kolhoosiliikkeessä väärin otettiin puolueen politiikkaa, ja nuo väärin otetyt herättivät tyytymättömyyttä keskivarakkaiden erään osan keskuudessa.

Kolhoosirakennustyössä rikottiin ennen kaikkea leniniläistä vapaaehtoisuusperiaatetta. Sen sijaan, että talonpoikain keskuudessa olisi tehty sitkeästi ja kärsivällisesti järjestämis- ja selitystyötä, turvaututtiin useinkin karkeaan hallinnolliseen määräilyyn ja väkivaltaan keskivarakkaan suhteen. Sen sijaan, että kolhoosiin liittymisessä olisi noudatettu vapaaehtoisuusperiaatetta, käytettiin pakotusta uhkaamalla „likvidoida kulakkitaloutena”, riistää äänioikeus jne. Muutamin paikoin tuollaisten „kulakkitalouksina likvidoitujen” prosenttiluku nousi 15:een ja äänioikeuden menettäneiden 15—20 prosenttiin.

Rikottiin puolueen sitä ohjetta, että maatalousartteli on kolhoositalouden perusmuoto. Monissa tapauksissa harpattiin arttelimuodon ylitse suoraan kommuuniin, jolloin yhteiskunnallistettiin pakollisesti myös pien- ja siipikarja ym. Sellaista tapahtui laajassa mitassa varsinkin Uralilla ja Siperiassa. Melkoista sekaannusta aiheuttivat kolhooseissa tuotantokaluston yhteiskunnallistamisessa Neuvostoliiton Maanviljelyksen kansankomissariaatin ja Kolhozsentrin * hyväksymät, helmikuun 6. p:nä 1930 julkaistut vajavaiset maatalousarttelin mallisäännöt. Niissä ei puhuttu mitään kolhoosilaisten asuntopalstoista eikä selitetty, miten on meneteltävä karjaa yhteiskunnallistettaessa sellaisten talouksien suhteen, joilla on vain yksi lehmä ynnä pien- ja siipikarjaa.

Kollektivisoinnissa saavutettujen ensi voittojen huumaaamina eräät puoluejärjestöt eivät noudattaneet päätöstä, jonka NKP (b):n KK oli tehnyt tammikuun 5. p:nä 1930 kollektivisoinnin vauhdista. Suurta kollektivisointiprosenttia tavoitellen esim. Keski- ja mustanmullan vyöhykkeen ja Moskovan alueen puoluejärjestöjen aluekomiteat alkoivat orientoida kommunisteja siihen suuntaan, että kollektivisointi suoritettaisiin loppuun vuoden 1930 kevääseen mennessä, vaikka puolueen KK:n päätöksen mukaan Keski- ja mustanmullan alueella oli käytettävissään vähintään kaksi vuotta ja Moskovan alueella ainakin kolme vuotta.

Puolueen politiikkaa vastaan rikottiin myös Pohjois-Kaukasian kansallisissa piireissä, Taka-Kaukasiassa, Keski-Aasiassa ja Kazakstanissa. Näiden piirien puoluejärjestöt alkoivat pitää silmämääränään kollektivisoinnin päättämistä „mitä lyhimmissä ajassa” sen sijaan, että olisivat tehneet pitemmän aikaa valmistelutyötä ja selittäneet kärsivällisesti kansallisten piirien köyhille ja keskivarakkaille talonpojille puolueen politiikkaa kolhoosirakennustyön alalla, niin kuin KK oli kehottanut.

Neuvostovallan viholliset ja ensi kädessä kulakit yrittivät käyttää hyväkseen kolhoosiliikkeessä ilmenneitä puoluejärjestö-

* *Kolhozsentri* — Kollektiivisten talonpoikaistalouksien yleisliittolainen neuvosto (Всесоюзный совет коллективных крестьянских хозяйств) vuosi-
sina 1927—1932. *Suom.*

jen virheitä ja vääristelyjä. Entiset valkokaartilaiset, eserrät ja muut piiloilleet neuvostovastaiset ainekset kävivät aktiivisiksi. Vihollinen toimi kavalasti ja viekkaasti. Se turvautui kaikkiin keinoihin alkaen provokaatioteoista aina kommunistien ja maa-seudun aktivistien raakoihin murhiin saakka. Luokkaviholliset yllyttivät talonpoikia hävittämään karjansa ennen kolhoosiin liittymistä ja levittivät huhuja, että kolhoosissa karja kuitenkin otetaan pois. Monet talonpojat teurastivat kulakkien provosoinnina lehmänsä, sikansa, lampaansa ja siipikarjansa. Talousvuonna 1929/30 karjakanta pieneni maassa nautakarjan osalta 14,6 miljoonalla, sikojen osalta kolmanneksella ja lampaiden ja vuohien osalta enemmän kuin neljänneksellä. Koko tuo karjamäärä hävitettiin pääasiallisesti vuoden 1930 helmi- ja maaliskuussa. Kulakkien ja heidän apuriensa vihamielinen toiminta aiheutti niin suurta vahinkoa karjataloudelle, ettei tämä kyennyt pitkään aikaan korvaamaan sitä.

Neuvostovallan viholliset laskelmoivat, että kolhoosirakennustyössä esiintyneet vääristelyt ja virheet nostattavat talonpojissa vihaa ja sysäävät heidät neuvostovastaisiin joukkokapinoihin. He aikoivat käyttää hyväksi keskivarakkaiden talonpoikain tietyn osan tilapäistä tyytymättömyyttä ja saada nämä puolelleen. Erinäisissä tapauksissa heidän onnistui provosoida neuvostovastaisia esiintymisiä.

Myös oikeisto-oppportunistit yrittivät käyttää hyväkseen kolhoosirakennustyön vaikeuksia ja keskivarakasta talonpoikaa vastaan suuntautuneita vääristelyjä. He alkoivat hyökkäillä uudelleen tarkoituksenaan puolueen kaiken kollektivisoinnityön mustaaminen.

Kolhoosirakennustyössä tehdyt virheet saattoivat kolhoosiliikkeen vääriin valoon ja ehkäisivät koko sosialistista rakennustyötä. Nuo virheet olivat omiaan sysäämään puolueen siltä tieltä, joka edellytti liittoa talonpoikaiston perusjoukkojen kanssa ja proletariaatin diktatuurin lujittamista, toiselle tielle, joka merkitsi välien katkaisemista näiden joukkojen kanssa ja proletariaatin diktatuurin horjuttamista.

Saatuaan hälyttäviä tietoja puoluelinjan vääristelystä kolhoosirakennustyössä ja vaarallisista talonpoikaisjoukkojen tyytymättömyyden oireista puolueen Keskuskomitea ryhtyi toimenpiteisiin oikaistakseen kollektivisoinnissa ilmenneet vääristelyt ja virheet. Keskuskomitea hyväksyi päätöksen, jossa osoitettiin, missä järjestyksessä tuli suorittaa kollektivisointi Taka-Kaukasiassa ja Keski-Aasian kansallisissa tasavalloissa ja Venäjän SFNT:n kansallisilla alueilla. Puoluejärjestöjä varoitettiin soveltamasta kansallisilla alueilla samoja työmuotoja ja -metodeja kuin kollektivisoinnissa oli käytetty kehittyneemmällä, kollektivisointivalmiimmilla alueilla. Pääpaino kehoitettiin asettamaan kollektivisointia valmistelemaan työhön ja ottamaan

samalla huomioon kyseisten alueiden kansalliset ja taloudelliset erikoisuudet.

Helmikuun lopulla 1930 puolueen KK tarkensi maatalousarttelin mallisääntöjä ja teki niihin korjauksia. Maaliskuun 2. pnä ne julkaistiin lehdistössä. Samana päivänä julkaistiin KK:n päätöksen mukaisesti myös J. V. Stalinin artikkeli „Menestys panee pään pyörälle”, jossa selitettiin puolueen politiikkaa kolhoosirakennustyössä ja annettiin puolueen jäsenistölle ohjeeksi oikaista kolhoosiliikkeessä tehdyt virheet ja varmentaa kollektivisoinnissa saavutettu menestys.

Maaliskuun 14. pnä 1930 Keskuskomitea teki päätöksen „Taistelusta kolhoosiliikkeessä ilmeneviä puoluelinjan vääristelyjä vastaan”. Siinä osoitettiin, että nuo puoluelinjan vääristelyt ovat „kolhoosiliikkeen edistymisen *pahinta jarruttamista* ja luokkavihollisemme *suoranaista auttamista*” („N K P ... päätöslauselmina”, II osa, s. 670). Keskuskomitea velvoitti puoluejärjestöt luopumaan pakotusmenetelmien käytöstä kollektivisoinnissa ja jatkamaan samalla sitkeästi työtä sen hyväksi, että talonpojat saataisiin liittymään kolhooseihin vapaaehtoisesti; se kehotti keskittämään huomion kolhoosien talouden järjestämiseen ja lujittamiseen. Keskuskomitea tuomitsi jyrkästi kolhoosiliikkeessä ilmenneet vasemmistolaiset vääristelyt ja vaati puoluejärjestöjä erottamaan toimesta työntekijät, jotka eivät osanneet tai eivät halunneet käydä taistelua puoluelinjan vääristelyjä vastaan

Keskuskomitea auttoi puoluejärjestöjä saamaan oikean kuvan maaseudulla muodostuneesta tilanteesta ja ryhtymään oikomaan kollektivisointiliikkeessä ilmenneitä puoluelinjan vääristelyjä. Puolueen tarmokkaat toimenpiteet kolhoosirakennustyössä tehtyjen virheiden oikaisemiseksi rauhoittivat talonpoikaisjoukkoja. Keskivarakkaan talonpojan suhteen alettiin jälleen noudattaa oikeaa, leniniläistä periaatetta, jota vastaan oli rikottu monilla seuduilla. Vihollisten aikeet käyttää keskivarakkaan talonpojan tyytymättömyyttä Neuvostovallan vahingoksi menivät myttyyn.

Virheitä oikoessa hajosivat myös keinotekoisesti muodostetut „paperikolhoosit”, ja horjuvalla kannalla ollut talonpoikaiston osa erosi kolhooseista. Kollektivisointiprosentti pieneni, kolhoosien määrä väheni. Kolhooseihin jäi työtätekevän talonpoikaiston lujatahtoisin aines, jolla oli se varma vakaumus, että kolhoosit ovat välttämättömiä ja että ne, niin kuin puolue ja Neuvostovalta selittivät, tuovat talonpojille uuden, kulakkien harjoittamasta riistosta ja velkaorjuutuksesta vapaan elämän.

Puolue ryhtyi lisäksi muihinkin toimenpiteisiin kollektivisoinnissa saavutetun menestyksen varmentamiseksi. Huhtikuun 2. pnä 1930 Keskuskomitea teki päätöksen „Huojuuksista kolhooseille”. Kolhoosit ja kolhoosilaiset vapautettiin kahdeksi vuodeksi karjaveron maksusta. Kolhooseille myönnettiin kevätkylvöjä varten valtion varannosta koroton 61 miljoonan puudan

suuruinen siemenlaina. Sosialistisen maatalouden aineellista ja teknillistä perustaa luotiin iskuvauhdilla. Vuoden 1930 kesäkuussa pantiin käyntiin Stalingradin traktoritehdas ja Rostovin maatalouskonetehdas. Zaporozhen niittokonetehdas uusittiin, ja se alkoi valmistaa leikkuupuimureita. Rakennettiin ja uudestikalustettiin monia muitakin maatalouskonetehtaita. Neuvostovaltio perusti vuoden 1930 kevääseen mennessä 158 kone- ja traktoriaasemaa, joiden luku lisääntyi vuoden loppuun 961:een. Niillä oli enemmän kuin 30 tuhatta traktoria. Kolhooseilla oli lisäksi yli 13 tuhatta traktoria.

Ryhtymällä ajoissa päättäväisiin toimenpiteisiin Keskuskomitea auttoi puoluetta oikaisemaan kolhoosirakennustyössä ilmenneet virheet ja puoluelinjan vääristelyt sekä varmentamaan kollektivisoinnissa saavutetut menestykset. Heinäkuun 1. p:nä 1930 maassa laskettiin olevan noin 86 tuhatta kolhoosia, joihin kuului kuusi miljoonaa talonpoikaistaloutta. Miltei neljäsosa talonpoikaisköyhälistöstä ja keskivarakkaasta talonpoikaistosta (23,6 prosenttia) lähti varmana kolhoositaloudelliselle kehitystielle. Vihollisten toiveet kevätkylvöjen epäonnistumisesta raukesivat tyhjiin. Ensimmäinen kolhoosien kevät sujui järjestyneesti. Kolhoosilaiset uurastivat täynnä työntöä.

Joukkoluontoista kolhoosiliikettä kehittäessään puolue jatkoi samalla hellittämättä maan teollistamista. Suurteollisuuden tuotanto lisääntyi viisivuotiskauden kahden ensimmäisen vuoden aikana miltei 63 prosenttia ja tuotantovälineitä valmistavilla teollisuusaloilla kasvu teki 86 prosenttia. Vuonna 1930 teollisuuden ominaispaino kansantaloudessa oli ensi kerran maan historiassa suurempi kuin maatalouden ominaispaino.

Sosialistisen teollisuuden nopea kasvu ja sosialististen talousmuotojen nopea kehitys maaseudulla aiheutti sen, että kapitalistisia aineksia vastaan voitiin hyökätä entistä laajemmalla rintamalla. Kapitalistisia aineksia vastaan oli vuoteen 1929 saakka hyökätty tehokkaasti etupäässä kaupungeissa — teollisuuden ja kaupan alalla. Maataloutta ei oltu yhteiskunnallistettu juuri lainkaan. Talonpoikaiston perusjoukkojen siirryttyä lopullisesti kolhoosien kannalle hyökkäys kapitalistisia aineksia vastaan muodostui luonteeltaan yleiseksi, sitä käytiin kautta koko rintaman, niin kaupungeissa kuin maaseudullakin.

Tällainen oli tilanne, kun vuoden 1930 kesäkuun 26. ja heinäkuun 13. p:n välisenä aikana pidettiin NKP(b):n XVI edustajakokous, joka on saanut paikkansa historiassa *sosialismin yleisen hyökkäyksen edustajakokouksena*.

Puoluekokouksen edustajat edustivat 1.260.874 puolueen jäsentä ja 711.609 jäsenkandidaattia. XV ja XVI edustajakokouksen välisenä aikana puolueen jäseniksi oli hyväksytty yli 600 tuhatta työläistä. Miltei puolet puolueen jäsenistöstä oli työläisiä. XVI edustajakokouksessa oli käsiteltävänä Keskuskomitean selostus poliittisesta ja organisatorisesta toiminnasta,

Keskuskontrollikomitean selostus, Kominternin Toimeenpane-
vassa komiteassa olleen NKP (b) :n edustajiston toimintakertomus
sekä sellaiset kysymykset kuin teollisuuden viisivuotissuunnitel-
man täyttö, kolhoosiliike ja maataloustuotannon kohottaminen,
ammattiliittojen tehtävät uudestirakentamiskaudella.

Keskuskomitean poliittisen toimintaselostuksen teki edustaja-
kokouksessa J. V. Stalin. Selostuksessa osoitettiin, että puolueen
XV edustajakokouksen jälkeiset vuodet olivat aikaa, joka asetti
kovalle koetukselle maailman areenalla kaksi vastakkaista
talousjärjestelmää — neuvostojärjestelmän ja kapitalistisen jär-
jestelmän. Neuvostojärjestelmä oli kestänyt menestyksellisesti
tämän koetuksen ja osoittanut verrattoman paremmutensa.
Neuvostoliitto oli ainoa maa, johon maailman talouspula ei ollut
vaikuttanut.

Neuvostoliiton talousjärjestelmän paremmuus kapitalistiseen
talousjärjestelmään verrattuna ilmeni selvimmin maamme sosia-
listisen teollisuuden nopeassa kehitysvauhdissa. Vaikka Neu-
vostoliitto oli teollisuutensa kehitysvahdin puolesta sivuuttanut
kaikki tärkeimmät kapitalistiset maat, niin sen teollisen kehityk-
sen taso oli yhä alempi kuin niiden. Vuonna 1929 Neuvostoliitto
oli teräksen tuotannossa viidennellä sijalla maailmassa (USA:n,
Englannin, Saksan ja Ranskan jälkeen), valuraudan ja hiilen
tuotannossa kuudennella ja sähköenergian tuotannossa yhdek-
sännellä sijalla.

Erittäinkin Neuvostoliiton rauta- ja terästeollisuuden jälkeen-
jääminen oli sietämätöntä. Vuonna 1929 Neuvostoliitossa tuo-
tettiin takkirautaa 4 miljoonaa tonnia, jota vastoin USA:ssa sen
tuotanto oli lähes 43 miljoonaa tonnia, Saksassa 13,2 miljoonaa,
Ranskassa 10,3 miljoonaa ja Englannissa 7,7 miljoonaa tonnia.
Vasta vuonna 1930 Neuvostoliitto saavutti takkiraudan tuo-
tannossa sodanedellisen tason ja hiukan ylitti sen. Rauta- ja
terästeollisuuden jälkeenjääneisyys hidasti muiden teollisuus-
alojen ja koko kansantalouden kehitystä ja pakotti ostamaan
takkirautaa ulkomailta. Vuonna 1930 Neuvostoliitto toi rautaa
ja terästä 0,7 miljoonaa tonnia ja vuonna 1931 — 1,6 miljoonaa
tonnia. Sosialistisen rakennustyön edut, Neuvostoliiton talou-
dellisen itsenäisyyden turvaaminen ja maan teknillisen ja talou-
dellisen jälkeenjääneisyyden poistaminen vaativat pakottavasti
metalliteollisuuden kehityksen kaikinpuolista jouduttamista.

Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta hyväksymäs-
sään päätöslauselmassa puolueen XVI edustajakokous antoi
ohjeet sosialistisen teollisuuden, varsinkin metalliteollisuuden
kehityksen jouduttamisesta. Edustajakokous kehotti Keskuskomitea
keskittämään perushuomion Neuvostoliiton teollistamisessa
raskaan teollisuuden, sosialistisen rakennustyön perustan, kai-
kinpuoliseen kehittämiseen ja teki päätöksen toisen hiili- ja
metalliteollisuuskeskuksen — Uralin-Kuzbassin tehdaskomplek-
sin — rakentamisesta lähiaikoina maan itäosaan.

Edustajakokous kiinnitti puolueen huomiota kululaitoksen kehittämiseen ja uudistamiseen, sillä kululaitos oli muodostumassa erääksi kansantalouden pahimmaksi pulmakohdaksi. Puolueen toiminnan kohteeksi asetettiin kevyen teollisuuden kehittäminen, maatalouden kaikinpuolinen varustaminen koneilla ja traktoreilla, karjatalouden kuntouttaminen ja kehittäminen. Edustajakokouksessa korostettiin, että johtavan henkilökunnan, talousmiesten sekä teknikkokunnan kouluttamisella on ratkaiseva merkitys.

Maan sosialistinen teollistaminen saattoi tapahtua nopeassa tahdissa ennen kaikkea siksi, että puolue osasi järjestää laajan sosialistisen kilpailun, innostaa työväenluokan miljoonaiset joukot työhön. XVI edustajakokouksen aikoihin sosialistiseen kilpailuun osallistui alun kolmatta miljoonaa työläistä; toista miljoonaa työläistä kuului ns. iskuriprikaateihin. Työväenluokan pyrkimyksenä oli sosialistisen teollisuuden jouduttaminen. Kilpailua käytiin tunnuksin: „Viisivuotissuunnitelma neljässä vuodessa!” Edustajakokous velvoitti KK:n „pitämään huolta siitä, että *bolševistinen iskuvauhti* sosialistisessa rakennustyössä säilyisi vastaisuudessakin ja *viisivuotissuunnitelma* saataisiin todellakin *täytetyksi neljässä vuodessa...*” („N K P ... p ä ä t ö s l a u s e l m i n a”, III osa, s. 22).

Edustajakokous määritteli ammattiliittojen tehtävät uudesti-rakennuskaudeksi. Ammattiliittojen merkitys taloudellisessa rakennustyössä kasvoi. Niiden perustehtäväksi tuli sosialistisen kilpailun kehittäminen. Edustajakokous kehotti ammattiliittoja parantamaan tuotantolaitosten tuotannollisten neuvottelukokosten työtä, kiinnittämään enemmän huomiota työläisten ammattikoulutukseen, auttamaan parhaiden työläisten ja spesialistien nostamista talouselämän johtopaikoille, taistelemaan konservatismia ja byrokratismia vastaan, jotka estivät työläisten aloitteellisuuden ja omatoimisuuden kehitystä.

Puolueen XVI edustajakokous osoitti joukkoluontoisella kolhoosiliikkeellä olevan valtavan merkityksen sosialismin voitolle Neuvostoliitossa. Puoluekokouksen päätöslauselmassa „Kolhoosiliikkeestä ja maatalouden kohottamisesta” sanottiin:

„Kun tilanherrojen maiden konfiskointi oli Lokakuun vallankumouksen *ensimmäinen* toimenpide maaseudulla, niin siirtyminen kolhoosien kannalle on *toinen* ja samalla ratkaiseva toimenpide, joka merkitsee mitä tärkeintä vaihetta sosialistisen yhteiskunnan perustan rakentamisessa Neuvostoliitossa” (s a m a, s. 60).

Vuoden 1930 kesään mennessä maamme tärkeimmillä viljaa tuottavilla alueilla 40—50 prosenttia talonpoikaistalouksista oli liittynyt kolhooseihin. Kolhoosien kylvöala käsitti 36 miljoonaa hehtaaria. Vuonna 1930 kolhoosit pystyivät toimittamaan valtiolle runsaasti puolet maan kaikesta myyntiviljasta. Se mer-

kitsi, että Neuvostoliiton maatalouden kohtaloa eivät enää määränneet yksilölliset talonpoikaistaloudet, vaan kolhoosit ja neuvostotilat.

Neuvostoliiton kansantaloudessa muuttui eri talousmuotojen keskinäinen voimasuhde. Sosialistiset tuotantosuhteet, jotka aikaisemmin olivat pohjanneet miltei yksinomaan sosialistiseen teollisuuteen, alkoivat nyt saada pohjaa myös maatalouden nopeasti kasvavassa sosialistisessa sektorissa. Neuvostovallan sosiaaliseen tukinojaan nähden asianlaita oli nyt maaseudulla aivan toisin. Ennen täyskollectivisoinnin alkua Neuvostovallan tukinojana maaseudulla oli ollut talonpoikaisköyhälistö; keski-varakas talonpoikaisto oli ollut työväenluokan liittolainen taisteltaessa kulakistoa vastaan, sosialismin voiton puolesta. Täyskollectivisoitujen piirien kolhoositalonpoikaistosta tuli nyt, kuten XVI edustajakokous totesi, „*Neuvostovallan todellinen ja kestävä tuki*” (s a m a, s. 52).

Puolueen XVI edustajakokoukseen mennessä oli saavutettu tiettyä menestystä kulttuurivallankumouksessa. Edustajakokous totesi kuitenkin kulttuurirakennustyön vauhdin riittämättömäksi ja asetti lähimmäksi tehtäväksi yleisen alkeisoppivelvollisuuden voimaan saattamisen ja lukutaidottomuuden poistamisen.

Edustajakokous totesi edelleen, että puolueen suurenmoiset menestykset sosialistisessa rakennustyössä olivat sen ansiota, että puolue oli noudattanut järkähtämättömästi päälinjaansa ja taistellut päättävästi trotskilaisuutta ja oikeistopoikkeamaa vastaan. Edustajakokous totesi, että *trotskilaiset olivat luisuneet lopullisesti menneismin kannalle ja muuttuneet neuvostovastaiseksi, vastavallankumoukselliseksi ryhmäksi*. Aikana, jolloin sosialismi kehitti hyökkäystänsä kautta koko rintaman, puolueessa oli päävaarana oikeistopoikkeama, joka objektiivisesti edusti kulakistoa puolueessa. Edustajakokous teki yhteenvedon puolueen taistelusta oikeistopoikkeamaa vastaan ja ilmoitti, että oikeisto-opposition katsomukset ja NKP(b):seen kuuluminen ovat yhteensovittamattomia asioita.

Edustajakokous totesi tyydytyksellä, että Neuvostoliiton kansojen veljellinen yhteistyö oli voimistunut, ja kiinnitti puolueen huomiota siihen, että oli taisteltava kansallisuuskysymyksessä esiintyviä syrjäpoikkeamia — päävaarana ollutta suurvaltaista šovinismia ja paikallista nationalismia — vastaan. Edustajakokous kehotti kaikkia kommunisteja varjelemaan puolueen rivien yhtenäisyyttä ja velvoitti KK:n vastedeskin „*torjumaan jyrkästi kaikki yritykset horjuttaa ja järkyttää rautaista puoluekuria ja leniniläisen puolueen yhtenäisyyttä*” („N K P ... p ä ä t ö s l a u s e l m i n a”, III o s a, s. 22).

Puolueen XVI edustajakokous asetti tehtäväksi uuteen, nykyaikaiseen tekniikkaan pohjaavan kaikkien kansantalouden alojen uudestirakentamisen. Tämä oli tekevä lopun maamme vuosisaisesta takapajuisuudesta, takaava Neuvostoliitolle taloudellisen

riippumattomuuden ja tehostava maan puolustuskuntoisuutta. Siten Neuvostomaa saattoi saavuttaa ja sivuuttaa teknillisessä ja taloudellisessa suhteessa kehittyneimmät kapitalistiset maat historiallisesti mitä lyhimmissä ajassa.

Teknillinen uudestijärjestely oli sosialismin menestyksellisen yleisen hyökkäyksen välttämätön ehto. Se helpotti maaseudulla vallinneen vanhan yhteiskunnallisen talousmuodon uudelleenjärjestämistä ja joudutti pienten yksityisomistuksellisten talonpoikaistalouksien yhdistymistä suuriksi yhteistalouksiksi sekä kapitalismin juurimista pois Neuvostoliiton kansantaloudesta.

Teollisuuden ja maatalouden teknillisen perustuksen uudestirakentaminen sosialistisen tuotannonjärjestelyn vallitessa loi edellytykset maan tuotantovoimien entistä nopeammalle kehitykselle, työn tuottavuuden kasvulle, tuotteiden valmistuksen lisäämiselle ja työvätekevien elintason nousulle.

3. Puolueen organisatorinen ja poliittinen työ sosialismin yleisen hyökkäyksen kaudella

Pitäen ohjeenaan XVI edustajakokouksen päätöksiä puolue laajensi edelleen sosialismin hyökkäystä koko rintamalla. Tärkeintä oli kiihdyttää sosialistisen rakennustyön vauhtia.

„Me olemme jääneet jälkeen kehittyneimmistä maista 50—100 vuotta”, J. V. Stalin sanoi. „Meidän on tavoitettava ne kymmenessä vuodessa” (Teokset, 13. osa, s. 43).

Ensimmäinen viisivuotiskausi oli uudisrakennustöiden kautta. Ympäri laajaa Neuvostoliittoa rakennettiin satoja suuria tehtaita, kaivoksia, voimalaitoksia. Syntyi uusia kaupunkeja ja muita teollisuusasutuskeskuksia. Rakennettiin rautatielinjoja. Perustettiin tuhansia kolhooseja, neuvostotiloja sekä kone- ja traktoriasemia. Kaikkialla rakennettiin kouluja, kerhotaloja, sairaaloita. Ensimmäisellä viisivuotiskaudella valmistui keskimäärin yksi uusi tuotantolaitos *päivässä, joka päivä* perustettiin 2 neuvostotilaa, 1—2 kone- ja traktoriasemaa sekä noin 115 kolhoosia. Se ei ollut rutiininomaista rakennustyötä. Tehtaat ja maanviljelystaloudet, joita silloin rakennettiin, eivät olleet vain pelkkiä tehtaita ja maanviljelystalouksia, vaan ne olivat luonteeltaan sosialistisia laitoksia. Jokainen uusi tehdas, kolhoosi, kone- ja traktoriasema oli uusi sosialismin linnake.

Jättimäisen laaja teollinen uudisrakennustyö ja maatalouden sosialistinen uudestijärjestäminen vaativat puolueelta entistä parempaa organisatorista työtä. Puolueen oli järjestettävä käytännössä kymmenien miljoonien ihmisten rakentava työ koko maan mitassa ja jokaisella rakennustyömaalla, jokaisessa tehtaassa sekä kolhoosissa. Oli kehitettävä uusia käytännöllisiä

socialistisen rakennustyön johtamistapoja ja -menetelmiä, tuotava kaikki proletariaatin diktatuurin renkaat lähemmäksi joukkoja, lähemmäksi tuotantoa. Puolue näki ne entistä suuremmat vaikeudet, joita ilmeni organisaatiotyön alalla sosialismin yleisen hyökkäyksen kaudella, ja käsitti, miten suuri merkitys organisaatiotyöllä oli sosialismin voiton turvaamiselle Neuvostoliitossa. Puolue muisti V. I. Leninin sanat, että organisaatiotehtävät ovat socialistisen vallankumouksen vaikeimpia tehtäviä, kun on kysymys maan koko talouselämän perinpohjaisesta uudelleenjärjestelystä sosialismin periaatteiden mukaisesti ja kymmenien miljoonien ihmisten pohjimmaisten elämänperusteiden muuttamisesta kokonaan uudellaisiksi.

Puolue järjesti rivinsä uudelleen sosialismin yleisen hyökkäyksen tehtäviä silmälläpitäen.

Toteuttaen XVI edustajakokouksen toimintaohjeita puolueen painopisteen siirtämisestä tehtaiden työosastoihin ja -prikaateihin* puolueen Keskuskomitea pani vuosina 1930—1932 toimeen muutoksia tehtaiden puoluesolujen järjestörakenteessa. Puolueen jäsenmäärä oli lisääntynyt valtavasti, ja siksi huomattava osa kaupungeissa toimineista puoluesoluista oli paisunut monituhantisiksi kollektiiveiksi. Sen huomioon ottaen Keskuskomitea kehotti muodostamaan kaikissa vähintään 500 kommunistia käsittävässä tuotantolaitoksissa puoluekomiteat, työosastoissa puoluesolut ja prikaateissa puolueyhymät. Tämä uudelleenjärjestely oli omiaan parantamaan puolueuetyötä tehtaissa ja voimisti puolueen vaikutusta työläisjoukkojen keskuudessa. Tehtaiden puoluejärjestöt alkoivat kiinnittää enemmän huomiota tuotannon kysymyksiin. Jokaisessa kaupungissa, jonka väkiluku ylitti 50 tuhatta, muodostettiin puolueen kaupunkikomitea puoluejärjestöjen työn parempaa johtamista silmälläpitäen.

Myös maaseudun puoluejärjestöt järjestettiin uudelleen. Valtaosa maaseudun puoluesoluista oli territoriaalisia. Kesäkuussa 1930 oli maaseudulla noin 30 tuhatta puoluesolua, joihin kuului 404 tuhatta jäsentä. Territoriaalsiin puoluesoluihin kuului 263 tuhatta, kolhoosien soluihin 115 tuhatta ja neuvostotilojen sekä kone- ja traktoriasemien soluihin 26 tuhatta kommunistia. Täyskollektivisoiduissa piireissä kolhoosien kommunistit siirrettiin territoriaalisista kyläsoluista kolhoosien puoluesoluihin, ja suuriin kolhooseihin, kone- ja traktoriasemille sekä neuvostotiloille perustettiin uusia puoluesoluja ja lujitettiin entisiä. Niistä tuli puolueuetyön tukikohtia maaseudulla. Pian edustajakokouksen jälkeen lakkautettiin piirikunnat ja lujitettiin piirejä, jotka olivat maaseudun socialistisen rakennustyön perusrengas. Puolue-elimet saivat kiinteämmän kosketuksen

* Työprikaati — lukumäärältään vaihteleva ryhmä työntekijöitä, jotka suorittavat määrättyä tuotantotehtävää. *Suom.*

puoluejärjestöihin, kolhooseihin ja talonpoikaisjoukkoihin. Tämä uudestijärjestely lisäsi puolue-elinten joustavuutta ja toiminta-ripeyttä.

Puolue pyrki tehostamaan neuvostoelinten organisatorista merkitystä. Sosialistisen rakennustyön nopea vauhti edellytti valtiokoneiston kaikkien osien moitteetonta ja joustavaa toimintaa. Neuvostolaitoksissa oli kuitenkin melko paljon virkavaltaisiksi käyneitä työntekijöitä, elämästä irtautuneita henkilöitä, jotka eivät halunneet käsittää uusia tehtäviä. Puolue pani alulle neuvostovirastojen toiminnassa esiintyneiden puutteiden arvostelun ja itsearvostelun sekä järjesti valtiokoneiston puhdistuksen. Tuhansia eturivin työläisiä nostettiin tuotannosta neuvostolaitoksien johtopaikoille. KKK — TTI sekä tämän yhdistetyn laitoksen paikalliselimet tekivät merkittävää työtä valtiokoneiston parantamiseksi. Keskuskontrollikomitean puheenjohtajaksi ja Neuvostoliiton Työläis- ja talonpoikaisinspektion kansankomissaariksi nimitettiin puolueen XVI edustajakokouksen jälkeen A. A. Andrejev.

Suuret kansankomissariaatit jaettiin erillisiksi pienemmiksi kansankomissariaateiksi. Tällä pyrittiin lähentämään maan taloudellista johtoa tuotantolaitoksiin ja kohdistamaan enemmän huomiota kansantalouden avainalojen kehittämiseen. Korkein Kansantalousneuvosto lakkautettiin ja sen pohjalla perustettiin kolme kansankomissariaattia: raskaan teollisuuden, kevyen teollisuuden sekä metsäteollisuuden kansankomissariaatit. Puolue asetti taloudellisen rakennustyön avainalojen johtoon huomattavia toimihenkilöitä: V. V. Kuibyšev nimitettiin Neuvostoliiton valtion suunnittelukomitean puheenjohtajaksi, G. K. Ordžonikidze Neuvostoliiton raskaan teollisuuden kansankomissaariksi ja A. I. Mikojan Neuvostoliiton varusteluasiain kansankomissaariksi.

Ammattiliitot järjestivät työnsä uudella tavalla. Niihin kuului puolueen XVI edustajakokouksen aikoihin 11,5 miljoonaa jäsentä. Puolue pyrki kääntämään ammattiliittojen huomion todella tuotantoon, halusi saada ne osallistumaan aktiivisesti sosialistiseen rakennustyöhön. Ammattiliitot puhdistivat johtolimiään antautumishenkisistä oikeistoaineksista. Puolueen Keskuskomitea lujitti Ammattiliittojen yleisliittolaisen keskusneuvoston johtoa. Keskusneuvoston ensimmäiseksi sihteeriksi valittiin N. M. Švernik. Puolueen KK:n aloitteesta suoritettiin suurten ammattiliittojen jako useisiin pienempiin. Ammattiliitot saattoivat nyt perehtyä syvällisemmin eri tuotannonaloihin, johtaa konkreettisemmin perusjärjestöjään ja parantaa työläisjoukkojen palvelua.

Järjestävässä toiminnassaan puolue kohdisti huomion ennen kaikkea uusien teollisuusrakennustöiden jouduttamiseen. Se keskitti parhaat kaaderinsa ja työväenluokan parhaat voimat sellaisten uusien teollisuusjättiläisten rakentamiseen kuin Dneprin

vesivoimalaitos, Magnitogorskin ja Kuznetskin metallurgiset sekä Bereznikin ja Nevskin kemialliset kombinaatit, Uralin sekä Novo-Kramatorskin koneenrakennustehtaat, joista edellinen erikoistui kaikkein järeimpien konetyyppien tuotantoon, Tšeljabinskin ja Harkovin traktoritehtaat, Moskovon ja Gorkin autotehtaat, Saratovin leikkuupuimuritehdas ym. Puolueen KK johti jatkuvasti suurten teollisuuslaitosten rakennustöitä tehden hellittämättä työtä sen hyväksi, että jokainen uusi tehdas, jokainen voima-asema olisi valmistunut määräajassa.

Viisivuotiskauden uudisrakennukset olivat puolueen paikallisjärjestöjen huomion keskipisteenä, varsinkin Moskovassa, Uralilla, Länsi-Siperiassa, Ukrainassa, Kazakstanissa, Gorkissa ja Saratovissa. Puoluesolut, joiden kantajoukkona olivat puolueen kaupunki- ja tehdasjärjestöjen lähettämät kommunistit, tekivät uudisrakennuksilla erittäin suuriarvoista työtä. Ne järjestivät eri puolilta maata, pääasiallisesti maaseudulta, saapuneita rakennusmiehiä, kasvattivat nuorissa työläiskollektiiveissa yhteishenkeä ja opettivat niitä tekemään työtä joustavasti ja kitkattomasti.

Puolueen poliittisen joukkotyön tehtävänä oli sosialistisen rakennustyön jouduttaminen. Puolue selitti, miten välttämätöntä oli kiihdyttää sosialistisen teollisuuden vauhtia, eikä salannut kansalta vaikeuksia. Se kohotti työläisten, insinöörien ja teknikkojen poliittista tietoisuutta, heidän aktiivisuuttaan, innosti heitä voittamaan sosialistisen rakennustyön vaikeudet ja täyttämään teollisuuden viisivuotissuunnitelman neljässä vuodessa.

Ensimmäisellä viisivuotiskaudella, jolloin suoritettiin valtavaa rakennustyötä, jouduttiin kokemaan monenlaista puutetta ja sietämään monia epämukavuuksia. Maamme oli vielä köyhä. Ei ollut riittämiin vaatteita, jalkineita eikä monia muitakaan välttämättömyystavaroita. Rakennustyömailla työläiset asuivat teltoissa ja väliaikaisissa parakeissa. Elintarvikkeet ja monet teollisuustavarat olivat kortilla. Nuo vaikeudet rasittivat ennen kaikkea työväenluokkaa. Mutta työläiset käsittivät, ettei ollut muuta ulospääsyä, jos mieli muuttaa maamme voimakkaaksi teolliseksi valtioksi aikana, jolloin vihamieliset kapitalistit maatyöläisiä ympäröivät meitä. He käsittivät, että teollisuuden luominen vaati uhrauksia ja mitä ankarinta säästäväisyyttä. Työläiset kieltäytyivät kaikesta mistä suinkin voivat, kiristivät suolivyöttään, mutta osoittivat työssä ennen näkemätöntä sankaruutta. Työväenluokka ja laajat työtätekevien joukot olivat lujasti vakuuttuneita puolueen politiikan oikeellisuudesta ja siitä, että sosialismi voittaa Neuvostoliitossa. Ne kulkivat järkähtämättömästi päämääräänsä kohti. Työväenluokan yksimielisyydellä, järjestyneisyydellä ja uhratuvaisuudella oli erittäin suuri moraalinen vaikutus maalaisköyhälistön ja keskiarokkaan talonpoikaiston joukkoihin, jotka olivat aloittaneet laajan

kolhoosirakennustyön. Nuoriso osoitti tavatonta intomielisyyttä. Kymmeniä tuhansia nuoria lähti puolueen kehotuksesta nuorisoliiton komennuspaperi taskussaan autioille seuduille, Uralin, Kuzbassin, Donbassin, Kaukoidän ja Keski-Aasian uudisrakennuksille.

Mobilisoidessaan työväenluokkaa aktiiviseen luovaan toimintaan viisivuotissuunnitelman täyttämiseksi neljässä vuodessa puolueen Keskuskomitea julkaisi vuoden 1930 syyskuussa vetoomuksen, jossa kutsui työläisiä sosialistiseen kilpailuun viisivuotiskauden kolmannen vuosisuunnitelman menestyksellisen täyttämisen merkeissä. Ei ollut sellaista tuotantolaitosta, jonka työläiset eivät olisi vastanneet puolueen kutsuun. Maassa alkoi entistä laajempi sosialistinen kilpailu. Tehtaiden kasvot ja niiden tavallinen elämänrytmi muuttuivat toisenlaisiksi. Uudisrakennusten ja tehtaiden työläiskollektiivit vaihtoivat keskenään kilpailuhaasteita ja tekivät selkoa työsaavutuksistaan; teollisuuslaitoksissa järjestettiin tuotannollisia katselmuksia, kilpailtiin parhaan työosaston ja tuotantoprikaatin nimityksestä. Tehtaiden ja uudisrakennusten kunniatauluille ilmaantui jatkuvasti uusia tietoja parhaiden prikaatien ja iskureiden työsaavutuksista. Työn sankareiden luku kasvoi.

Syntyi uusia sosialistisen kilpailun muotoja, jotka puoluejärjestöjen, ammattiliittojen ja nuorisoliittojärjestöjen ripeään kannatustoiminnan ansiosta levisivät nopeasti kautta maan. Karl Marxin nimeä kantavan leningradilaisen tehtaan työläiset käsittelivät kesällä 1930 heidän tehtaalleen talousvuodeksi 1930/31 annettuja tavoitelukuja ja tällöin esittivät oman suuren tuotannollisen ja finanssitaloudellisen vastasuunnitelman. Samalla he kehottivat kaikkia tuotantolaitoksia seuraamaan heidän esimerkkiään. Suurin osa tehtaista ja muista tuotantolaitoksista yhtyi kohta tuohon liikkeeseen, joka laski pohjan kollektiivisille kilpailumuodoille. Mariupolin (nyk. Zdanovin) Iljitš-tehtaan työläisten aloitteesta ryhdyttiin laatimaan työvuorojen vastasuunnitelmia. Vuoden 1931 alussa muodostettiin Leningradissa ensimmäiset taloudelliselle itsekannattavuudelle rakentuvat prikaatit. Seuraavan vuoden huhtikuussa niitä oli eri puolilla maata jo 155 tuhatta.

Sosialistisen kilpailun perusmuotona ensimmäisellä viisivuotiskaudella oli iskutyöprikaatien liike. Iskuruus oli kommunististen talkoiden mainioiden perinteiden jatkoa ja edelleen kehittämistä. Puolueen poliittinen työ keskittyi prikaateihin. Niiden johtajiksi asetettiin arvovaltaisimpia ja tarmokkaimpia työmiehiä, useimmiten kommunisteja tai nuorisoliittolaisia. Monet heistä opiskelivat työnsä ohella työläistiedekunnissa ja teknillisissä opistoissa, saivat alansa erikoiskoulutuksen, ja sittemmin heistä tuli työosastojen päälliköitä ja tehtaiden johtajia.

Sosialistisen kilpailun innoittajina ja järjestäjinä olivat puoluejärjestöt, kommunistit ja nuorisoliittolaiset. Ensimmäisellä viisivuotiskaudella joka kuudes työläinen oli kommunisti. Suurimpien tuotantolaitosten puoluejärjestöt täyttivät vuoden 1932 syksyyn mennessä XVI puoluekokouksen antaman toimintaohjeen — saivat miltei kaikki kommunistit ja nuorisoliittolaiset yhtymään sosialistiseen kilpailuun. Puolueen jäsenten suhteellinen määrä johtavissa työosastoissa ja tärkeimmillä tuotantolinjoilla lisääntyi. Kommunistit laskeutuivat kaivosten louhintakäytäviin, astuivat martinuunien ja työstökoneiden ääreen ja nousivat uudisrakennusten rakennustelineille. He innoittivat koko työväkeä sankarillisella työllään.

Seitsemättäsataa iskurityöläistä, insinööriä, teknikkoa ja talousmiestä palkittiin ensimmäisellä viisivuotiskaudella erittäin suurista ansioista sosialistisessa rakennustyössä Leninin kunniamerkillä, jonka Neuvostohallitus oli perustanut huhtikuussa 1930; lähes 400 parasta sosialistisen kilpailun osanottajaa palkittiin Työn Punaisen Lipun kunniamerkillä. Työn sankarit tulivat tunnetuiksi kautta maan. Kansa nosti heidät maineeseen ja kunniaan.

Käyttäessään moraalisia innostamiskeinoja puolue ja Neuvostohallitus huolehtivat samalla siitä, että työläiset olivat aineellisesti kiinnostuneita työn tuottavuuden kohottamisesta. Työläisten palkkatariffijärjestelmää parannettiin ja uusittiin siten, että ammattityöstä maksettiin enemmän kuin sekatyöstä, raskaasta työstä enemmän kuin kevyestä.

Sosialistinen kilpailu kävi vuosi vuodelta yhä joukkoluontoisemmaksi. Vuoden 1932 lopulla siihen osaa miltei kolme neljäsosaa maamme työläisistä. Neuvostosivistyneistö osallistui aktiivisesti kilpailuun. Sosialistisen rakennustyön menestys ja yleinen työinnostus vaikutti myönteisesti myös vanhan teknillisen sivistyneistön mielialoihin. Tämän sivistyneistön valtaosa yhtyi aktiivisesti sosialistiseen rakennustyöhön. Kilpailu laajeni edelleen maaseudulle. Tehdastyöläisten esimerkkiä seuraten kolhoosilaiset ja neuvostotilojen sekä kone- ja traktoriasemien työntekijät ryhtyivät tarmokkaasti lujittamaan kolhoosien ja neuvostotilojen tuotantoa, kohottamaan työn tuottavuutta maanviljelyksessä. Sosialistinen kilpailu ja iskuruus muodostuivat yleiskansalliseksi liikkeeksi. Neuvostoihmiset tekivät työtä rauhantomaisen sosialistisen rakennustyön rintamalla yhtä suurella innolla ja sankaruudella kuin olivat taistelleet Neuvostovallan puolesta vallankumouksen ja kansalaissodan päivinä.

Tuollainen kansanjoukkojen luovan toiminnallisuuden nousu oli historiassa ennen tuntematonta. Uuden rakennustyön paatos valtasi miljoonat työläiset. Työläisten joukkoliike työn tuottavuuden kohottamisen puolesta supisti rakennustöiden aikeita ja teki mahdolliseksi täyttää viisivuotissuunnitelman ennen määräaikaa. Dneprin voimalaitoksen ja Magnitogorskin

kombinaatin rakennustyömailla parhaat prikaatit saavuttivat maailmanennätyksiä betonin valannassa. Dneprin vesivoimaseaman ensimmäinen turbiini asennettiin 36 päivässä suunnitelman edellyttämien 90 päivän asemesta. Moskovan autotehtaan koneistus- ja kokoonpano-osastolle asennettiin 1200 työstökoneetta yhdessä kuukaudessa.

Uusia teollisuusjättiläisiä valmistui yksi toisensa jälkeen. Vuonna 1931 aloittivat toimintansa Harkovin traktoritehdas, Moskovan autotehdas, Uralin kuparitehdas ja Uralin koneenrakennustehtaan ensimmäisessä rakennusvuorossa ollut osa. Vuoden 1932 alussa pantiin käyntiin Gorkin autotehdas ja Saratovin leikkuupuimuritehdas. Magnitogorskin ensimmäinen masuuni antoi ensimmäisen erän harkkorautaa vuoden 1932 helmikuussa ja Kuznetskin ensimmäinen masuuni saman vuoden huhtikuussa. Kuznetskin laakion hiilentuotanto lisääntyi viisivuotiskauden aikana miltei kolminkertaiseksi. Magnitogorskin ja Kuznetskin metallurgisten kombinaattien ensimmäisten masuunien käyntiinpano ja Kuznetskin kivihiilialueen tuotannon samanaikainen kehitys merkitsivät sitä, että Neuvostoliiton itäosissa oli laskettu uuden suuren hiili- ja rautateollisuuskeskusten vankka perustus.

Teollisuusjättiläisten ympärille kasvoi suuria kaupunkeja. Erikoisen nopeasti kasvoivat sellaiset uudet kaupungit kuin Magnitogorsk ja Stalinsk. Kun kaukana Siperiassa pantiin syystalvella 1929 alulle Kuznetskin metallurgisen kombinaatin rakennustyöt, Vladimir Majakovski kirjoitti sen rakentajille omistamassaan runossa:

Minä tiedän —
 kaupunki
 kasvaa,
 tiedän —
 puisto
 saa kukoistamaan,
 koska
 näin uutteraa
 kansaa
 ovat
 ihmiset
 Neuvostomaan!

Ja jo kahden ja puolen vuoden kuluttua rakennustöiden alkamisesta oli autiolle paikalle noussut suuri kaupunki, jonka väkiluku käsitti runsaasti 100 tuhatta ihmistä, ja Kuznetskin metallurginen kombinaatti aloitti harkkoraudan tuotannon. Neuvostoihmiset rakensivat tehtaan sekä kaupungin. He rakensivat ja opiskelivat. Eilisistä maankaivajista, betoninvalajista ja asentajista tuli masuunimiehiä ja mellotusuunien hoitajia. Rakennustyömaan päälliköstä I. P. Bardinista tuli akateemikko.

I. P. Bardin oli ensimmäisiä huomattavia insinöörejä, joka astui Lokakuun vallankumouksen jälkeen neuvostokansan palvelukseen ryhtyen luomaan Neuvostomaan rautateollisuutta.

Hajallelyötyjen riistäjäluokkien jäännökset ja niiden apurit tekivät raivokasta vastarintaa pysäyttääkseen sosialismin voittokulun Neuvostoliitossa. Maatamme ympäröivien kapitalistimaiden vihamieliset voimat tukivat kaikin tavoin näiden ainesten taistelua Neuvostovaltaa vastaan, yrittivät estää viisivuotissuunnitelman täyttämisen ja tehdä tyhjäksi Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön. Vuosina 1930—1931 paljastettiin kolme huomattavaa vastavallankumouksellista järjestöä: „Teollisuuspuolue”, „Talonpoikien työpuolue” ja „VSDTP:n liitto-byroo”. „Teollisuuspuolueeseen” kuului vanhan, porvarillisen teknillisen sivistyneistön kermaa, joka harjoitti tuhotoimintaa teollisuudessa. Niin sanottu „Talonpoikien työpuolue”, jonka keskus oli Maatalouden kansankomissariaatissa, ilmensi kulkiston intressejä ja pyrki ajamaan karille kollektivisointiliikkeen. Vastavallankumouksellinen menševikkiryhmä, „VSDTP:n liitto-byroo”, vehkeili Valtion suunnittelukomiteassa, Korkeimmassa Kansantalousneuvostossa, Valtionpankissa, Kulutusosuuskuntien Keskusliitossa ja muissa järjestöissä.

Näiden vastavallankumouksellisten järjestöjen jäsenet pantiin syytteeseen. Julkisen oikeudenkäynnin aikana paljastuivat heidän rikoksensa kansaa sekä työläisten ja talonpoikain valtiota vastaan. Tuhotyöntekijät olivat yhteydessä ulkomaille paenneisiin venäläisiin kapitalisteihin ja valkokaartilaisiin. He saivat apua porvarillisilta valtioilta ja harjoittivat tuhotoimintaa sekä vakoilua tavoitteenaan Neuvostovallan kukistaminen ja kapitalismin restauraatio Neuvostoliitossa.

Vastavallankumouksellisten ryhmien rikollinen toiminta nostatti kansassa suuttumuksen myrskyn. Neuvostoihmiset vakuutuivat siitä, että tarvitaan äärimmäistä valppautta ja lujuuutta vihollisten suhteen, koska nämä vastustavat epätoivoisesti uuden, riistosta ja sorrosta vapaan yhteiskunnan luomista. Tehtaissa ja kolhooseissa pidettiin lukuisia joukkokokouksia. Niiden osanottajat vaativat petteureille ankaraa rangaistusta. Proletariaatin tuomioistuimien langetti paljastetuille kansan vihollisille ankaran ja oikeudenmukaisen tuomion. Vastaukseksi sisäisten vastavallankumouksellisten aineiden rippeiden ja maailman-imperialismin tuhotekoihin työläiset, kolhoositalonpojat ja sivistyneistön edustajat liittyivät entistä yksimielisemmin Kommunistisen puolueen ympärille, tekivät yhä uutterammin työtä ja osallistuivat entistä aktiivisemmin poliittiseen elämään.

Tuhotyöntekijöitä vastaan nostettujen oikeusjuttujen käsittelyssä kävi ilmi, että viholliset toivoivat opposition pääsevän voitolle puolueessa, luottivat siihen, että NKP(b):ssa syntyy sisäistä hajaannusta. Keskuskomitea ja Keskuskontrollikomitea varjelivat tiukasti puolueen yhtenäisyyttä, ehkäisivät päättävästi

kaikkinaiset opportunistien yritykset horjuttaa puoluekuria, aiheuttaa hämmennystä työläisten ja talonpoikain riveissä ja estää sosialismin rakentaminen. Vuoden 1930 joulukuussa pidetyssä Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhteisessä täysistunnossa erotettiin puolueen Poliittisesta byroosta Rykov, joka oli ollut oikeisto-opposition johtomiehiä. Hänet vapautettiin myös Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajan tehtävistä. Neuvostoliiton Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajaksi valittiin V. M. Molotov.

4. Puolueen taistelu kansantalouden teknillisen välineistön uudistamiseksi. Kolhoosiliikkeen laajeneminen. Kolhoosien organisatorinen ja taloudellinen lujittaminen. Ensimmäisen viisivuotiskauden yhteenvedot

Kansantalouden eri alojen välineistön uudistaminen nykyaikaisen tekniikan pohjalla oli Neuvostoliitossa sosialismin voiton tärkeimpiä edellytyksiä ja sosialistisen rakennustyön jouduttamisen peruskeinoja. V. I. Lenin sanoi:

„Vasta silloin, kun koko maa on sähköistetty, kun teollisuudelle, maataloudelle ja kulkulaitokselle on luotu teknillinen perusta nykyaikaisen suurteollisuuden muodossa, vasta silloin voittomme on lopullinen” (Teokset, 31. osa, s. 484).

Puolueen XVI edustajakokous piti lähtökohtanaan V. I. Leninin ohjeita asettaessaan tehtäväksi kansantalouden kaikkien alojen perinpohjaisen uudestirakentamisen uuden korkeatasoisen tekniikan pohjalla. Sitä varten oli poistettava tekniikan alalla vallinnut puute. Tekniikka näytteli uudestirakentamiskaudella ratkaisevaa osaa. Kansantalouden eri alojen välineistö voitiin uusia vain korkealle kehittyneen koneenrakennusteollisuuden turvin. Oli luotava kotimainen koneenrakennusteollisuus, ja se oli tehtävä historiallisesti minimaalisen ajan kuluessa.

Puolue teki sitkeästi työtä neuvostolaisen koneenrakennusteollisuuden luomiseksi, samalla huolehtien siitä, että tämä teollisuus kehittyi nopeampaa vauhtia kuin muut teollisuusalat. Erityisesti joudutettiin koneenrakennusteollisuuden perustana olevaa työstökoneiden, työkalujen ja muun teollisuuskaluston tuotantoa. Vanhojen tehtaiden koneistoja uusittiin ja uusia työstökoneita (esim. Moskovan revolverisorvitehdas, Gor'kin jyrsinkonetehdas ym.) rakennettiin iskuvauhdilla. Teollisuuden työstökonekanta lisääntyi nopeasti. Ensimmäisenä viisivuotiskautena valmistettiin yli 50 tuhatta metallintyöstökoneita. Näiden koneiden vuosituotanto, joka v. 1928 käsitti 2 tuhatta kappaletta, kasvoi vuoteen 1932 mennessä 19,7 tuhanteen.

Työstökoneiteollisuuden kehittämisessä ja uuden tehdaskaluston tuotannossa saavutetun menestyksen ansiosta voitiin koko koneenrakennusteollisuuden teknillinen välineistö uusia perin pohjin ja luoda uusia teollisuushaaroja — raskas koneenrakennusteollisuus, traktori-, leikkuupuimuri- ja lentokoneiteollisuus. Teollisuuden teknillisessä uusimisessa käytettiin laajasti hyväksi myös kapitalistimaiden uusinta tekniikkaa.

Puolueen ja työväenluokan ponnistusten tuloksena viisivuotissuunnitelman tavoitteet koneenrakennuksen alalla täytettiin kolmessa vuodessa. Vuodesta 1931 lähtien tämä ala on ollut johtavana alana teollisuudessa. Koneenrakennus- ja metalliteollisuuden kokonaistuotanto kasvoi viisivuotiskauden loppuun mennessä nelinkertaiseksi vuoteen 1928 verrattuna ja seitsenkertaiseksi vuoteen 1913 verrattuna. Neuvostoliitto nousi teknillisessä suhteessa etumaisten maiden joukkoon valloittaen maailman koneenrakennusteollisuudessa toisen sijan USA:n jälkeen. Puolueen XIV edustajakokouksen asettama tehtävä — Neuvostoliiton muuttaminen koneita tuovasta maasta koneita ja tuotantokalustoa itsenäisesti tuottavaksi maaksi — tuli pääpiirteissään täytetyksi. Se oli puolueen suurenmoinen voitto maan sosialistisen teollisoinnin rintamalla.

Neuvostoliiton kansantaloudelle laskettiin vankkaa teknillistä perustusta, joka mahdollisti talouden kaikkien alojen teknillisen uudistamisen ja nykyaikaistamisen.

Lujalle perustukselle rakentui nyt ennen kaikkea itse teollisuus. Kaikille teollisuusaloille toimitettiin uudenaikaisinta tuotantokalustoa. Raskaan koneenrakennusteollisuuden luomisella oli mitä suurin merkitys teollisuuden teknilliselle uudistamiselle. Vuonna 1931 ryhdyttiin tuottamaan suuritehoisia koneita ja järeätä koneistoa voimalaitoksien (valmistui ensimmäinen 50 tuhannen kilowatin tehoinen turbiini), rauta- ja terästeollisuuden (rakennettiin Neuvostoliiton ensimmäinen valannevalssilaitos) ja hiiliteollisuuden tarpeiksi.

Ryhdyttiin nykyaikaistamaan myös rautatielaitosta, jonka aineellinen ja teknillinen takapajuisuus jarrutti sosialistisen rakennustyön laajentamista. Rautatielaitoksen kysymyksiä käsiteltiin vuonna 1931 kahdesti (kesä- ja lokakuussa) puolueen KK:n täysistunnoissa. Perustehtäväksi kulkulaitoksen nykyaikaistamisessa määriteltiin rautateiden sähköistäminen. Vuonna 1931 aloitettiin moottoriveturien ja vuonna 1932 sähkövetureiden valmistus. Ryhdyttiin sähköistämään Uralin sekä Donetsin ja Kuznetskin laakioiden ratoja, uusimaan rata-rakenteita sekä koneistamaan kuorma- ja purkaustöitä. Veturien ja vaunujen tuotanto lisääntyi viisivuotiskauden kuluessa miltei kaksinkertaiseksi.

Rakennusteollisuuden saatua riittävästi uutta teknillistä välineistöä voitiin aloittaa vanhojen kaupunkien perinpohjainen uudenaikaistaminen ja jouduttaa uusien kaupunkien

rakentamista. Kesäkuussa 1931 NK(b):n Keskuskomitean täysistunnossa käsiteltiin kysymys „Moskovan kaupungin taloudesta ja Neuvostoliiton kaupunkien talouden kehittämisestä”. Puolue asetti ensi kerran näin laajamittaisesti kysymyksen kaupunkien taloudesta. Täysistunto velvoitti Moskovan puoluekomitean ja Moskovan kaupunkineuvoston laatimaan Moskovan uudestirakentamista varten tieteellisesti perustellun suunnitelman, jossa tuli ottaa huomioon kaupungin oikea asemakaavoitus, uusien asuintalojen ja yleisöpalvelulaitosten rakentaminen, suuritehoisten lämpö- ja sähkövoimakeskusten, maanalaisen rautatien sekä Moskovan—Volgan kanavan rakentaminen. Suunniteltiin suoritettavaksi laajoja uudestirakennustöitä Leningradissa, Harkovissa, Bakussa, Gorkissa, Dnepropetrovskissa, Donin Rostovissa ja muissa kaupungeissa sekä rakennettavaksi uusia kaupunkeja Uralille, Donetsin ja Kuznetskin teollisuusseuduille sekä Moskovan kivihiilialueelle.

Maatalouden teknillistä välineistöä uusittiin voimaperäisesti. Maatalouden konekanta lisääntyi viisivuotiskauden aikana 120 tuhannella traktorilla, joiden yhteinen teho oli 1,9 milj. hevosvoimaa; kone- ja traktoriasemat, neuvostotilat sekä kolhoosit saivat 1.600 miljoonan ruplan arvosta maatalouskoneita. Kone- ja traktoriasemat sekä neuvostotilat olivat tärkeimpiä vipusimia maatalouden teknillisessä uudestijärjestämisessä. Vuoden 1932 loppuun mennessä perustettiin 2.446 kone- ja traktoriasemaa, joilla oli enemmän kuin 75 tuhatta traktoria. Kone- ja traktoriasemien perustaminen merkitsi mitä syvälsintä teknillistä kumousta maataloudessa, maatalouden vuosisataisen jälkeenjääneisyyden poistamista.

Sitten kun kansantalouden kaikille aloille alkoi jo virrata jatkuvasti uudenaikaista teknillistä välineistöä, nousi esiin uusi pulma — tuli huutava puute työntekijöistä, jotka olisivat pystyneet järjestämään uutta tuotantoa ja hallitsemaan monimutkaisia teknillisiä laitteita ja koneita. Uudet, nykyaikaisilla teknillisillä välineillä ja koneistoilla varustetut tehtaat tarvitsivat teknillisesti sivistyneitä johto- ja talousmiehiä, nykyaikaisen tieteen ja tekniikan tasalla olevia insinöörejä ja teknikkoja, uuteen tekniikkaan perehtyneitä ammattitaitoisia työläisiä. Tällaisia vaikeuksia puolue kohtasi ensi kerran Stalingradin traktoritehtaalla. Tehdas rakennettiin ennätyksellisen lyhyessä ajassa — 11 kuukaudessa, mutta kului toista vuotta ennen kuin se saatiin käyntiin täydellä teholla. Monet tehtaan insinöörit, teknikot ja työläiset eivät pystyneet hallitsemaan uusia koneistoja eivätkä osanneet työskennellä joustavasti liukutyöperiaatteen mukaisesti järjestetyssä tuotannossa.

Jälkeenjääneisyys uusien tuotantoalojen järjestelyssä ja uuden tekniikan omaksumisessa saattoi hidastuttaa sosialistista rakennustyötä. Vaara piili ennen kaikkea siinä, että tietty osa taloustehtävissä toimineista kommunisteista aliarvioi tekniikan

merkitystä eikä nähnyt tarpeelliseksi syventää omia teknillisiä tietojaan. Teollisuuslaitosten johdossa oli melko paljon työläisten keskuudesta nousseita henkilöitä, jotka olivat hyviä tuotannon järjestäjiä, mutta joilta puuttui teknillistä erikoiskoulutusta. Monet heistä pitivät edelleenkin kiinni jälleenrakennuskaudella vallassa olleista käsityksistä. He eivät ymmärtäneet, että uusissa oloissa, koko kansantalouden teknillisen uudestirakentamisen kaudella ei voida johtaa suuria tuotantolaitoksia ilman riittävää teknillistä valmennusta. Sellaiset talousmiehet uskoivat useinkin laitosten teknillisen johdon „spetseille” (asiantuntijoille) tyytyen itse huolehtimaan vain „yleisestä” johdosta. Korkeakoulusivistyksen saaneiden asiantuntijoiden joukossa oli silloin hyvin vähän puolueen jäseniä. Teknikkokunnan keskuudessa oli vielä paljon vanhoja spesialisteja; heidän joukossaan oli poliittisesti horjuvia ja Neuvostovallalle vihamielisiäkin aineksia.

Puolueen Keskuskomitea huomasi ajoissa, kuinka vaarallista oli jäädä jälkeen uusien tuotantoalojen järjestelyssä ja uuden tekniikan omaksumisessa. Tärkeä osuus puolueen, ammattiliittojen, talousmiesten ja työväenluokan huomion keskittämisessä uuden tekniikan omaksumiseen oli puolueen KK:n aloitteesta koollekutsutulla Sosialistisen teollisuuden työntekijäin I yleisliittolaisella konferenssilla, joka pidettiin vuoden 1931 tammi-kuun lopulla.

Puolue esitti tunnuksen: „*Bolševikkien on omaksuttava tekniikka!*” Kaikki puolue-, ammattiliitto-, talous- ja nuorisoliittojärjestöt keskittivät huomionsa tämän tunnuksen toteuttamiseen.

Kesäkuussa 1931 puolueen KK järjesti talousmiesten neuvotelukokouksen. Siinä käsiteltiin teollisuuden uusia kehitysehtoja ja johtomenetelmiä. Neuvotelukokous määritteli perusvaatimukset, jotka uusissa olosuhteissa asetettiin sosialistiselle taloushoidolle teollisuuden alalla: järjestetty työvoimatarpeen tyydyttäminen, palkkajärjestelmän normalisointi, työn järjestelyn parantaminen, itsekannattavuuden lujittaminen, vanhan tuotannollis-teknillisen sivistyneistön vetäminen mukaan aktiiviseen sosialistiseen rakennustyöhön, uuden, työväenluokan tuotannollis-teknillisen sivistyneistön koulutus.

Puolue toteutti joukon toimenpiteitä talousmiesten teknillisen tietotason kohottamiseksi sekä insinöörien ja teknikkokojen kouluttamiseksi. Laajennettiin sosialistisen teollisuuden johtavia kaadereita kouluttavien teollisuusakatemiain verkostoa. Teollisuuskorkeakoulujen lukumäärä suureni viisivuotiskauden aikana miltei kymmenkertaiseksi ja teknillisten opistojen määrä nelinkertaiseksi. Teknillisten korkeakoulujen yhteyteen perustettiin valmistavia työläistiedekuntia. Miltei kolme neljäsosaa teknillisten korkeakoulujen ja teknillisten opistojen oppilaista oli työläisiä, joka neljäs opiskelija kommunisti. Suurteollisuus sai viisivuotiskauden aikana noin 100 tuhatta insinööriä ja tekniikkaa. He olivat uutta, tuotannollis-teknillistä neuvosto-

siivistyneistöä, johon puolue ja Neuvostovalta saattoivat nojata empimättä jättimäisessä sosialismin rakentamistyössä.

Puolue nostatti työväenluokan keskuudessa laajan liikkeen uuden tekniikan omaksumisen merkeissä. Ottaen huomioon Stalingradin traktoritehtaan käyntiänpainovaiheessa saadut kokemukset puolueen Keskuskomitea kehotti kaikkia uudisrakennusten puoluejärjestöjä järjestämään työläisten koulutuksen uusiin ammatteihin. Ammattiliitot ja nuorisoliitto tulivat aktiivisesti mukaan tähän asiaan. Tehtaissa ja uudisrakennuksilla muodostettiin työväen koulutuskeskuksia, tekniikan opinto-kerhoja, teknillisiä kouluja ja kursseja, järjestettiin teknillisiä opiskelupäiviä. Uudisrakennusten työläisiä kävi toimivissa tehtaissa perehtymässä uusiin ammatteihin. Tehdaskoulujen määrä lisääntyi. Puolue kannatti nuorisoliiton tärkeää aloitetta — julkisten teknillisten tutkintojen käytäntöön ottamista. Vuonna 1931 syntynyt liike teknillisten tutkintojen puolesta levisi kaikkiin tehtaisiin ja kaikille uudisrakennuksille. Työläiset kartuttivat teknillisiä tietojaan ja heistä tuli alansa tuntevia ammattimiehiä. Sadat tuhannet eiliset sekatyöläiset ja rakennusmiehet oppivat uuden ammatin, heistä tuli taitavia sorvaajia ja viilaa- jia, masuunien ja teräsuunien hoitajia, hiilenlouhimakoneen käyttäjiä jne. Maataloudessa yli 200.000 kolhoosilaista oppi v:n 1931 keväeseen mennessä traktorinajajan tai muiden maatalouskoneiden käyttäjän taidon ja teki kone- ja traktoriaseman koneilla työtä kolhooseissa.

Rinnan kansantalouden uudestirakentamisen kanssa toteutettiin kulttuurivallankumousta. Neuvostovaltio saattoi vuonna 1930 voimaan yleisen alkeisoppivelvollisuuden. Maassa alkoi yleiskansallinen liike, jonka tavoitteena oli aikuisen väestön luku- ja kirjoitustaidottomuuden poistaminen. Lukutaidottomia varten perustetuissa kouluissa opiskeli vuosina 1930—1932 yli 30 miljoonaa henkeä.

Teknillinen uudestijärjestely ja uuden tekniikan omaksumisen merkeissä käyty työläisten joukkoliike olivat omiaan jouduttamaan sosialistisen teollisuuden vauhtia. Vuoden 1931 tuotannolliset saavutukset teollisuuden alalla takasivat viisivuotissuunnitelman täyttämisen neljässä vuodessa. Puolueen ratkaistavaksi nousi kysymys toisen viisivuotissuunnitelman laatimisesta. Tätä kysymystä käsiteltiin NKP(b):n XVII konferenssissa, joka pidettiin tammi—helmikuussa 1932.

Puolueen XVII konferenssi hyväksyi „Ohjeet Neuvostoliiton kansantalouden toisen viisivuotissuunnitelman (vv. 1933—1937) laatimisesta”. Toiselle viisivuotiskaudelle asetettuna poliittisena perustehtävänä oli hävittää lopullisesti kapitalistiset ainekset ja poistaa täydellisesti ne syyt, jotka synnyttävät ihmisen harjoittamaa toisen ihmisen riistoa sekä yhteiskunnan jakautumista riistajiin ja riistettäviin. Viisivuotiskauden taloudelliseksi perustehtäväksi asetettiin koko kansantalouden teknillisen uudesti-

rakennustyön loppuunsaaminen. Ohjeissa korostettiin, että teknillinen uudestirakentaminen kytkeytyy erottamattomasti kaaderien koulutukseen ja uuden tekniikan omaksumiseen, neuvostotieteen ja -tekniikan kehittämiseen. Työläisten ja talonpoikain elintason parantamista silmälläpitäen suunniteltiin lisättäväksi kulutustarvikkeiden kulutusta 2—3-kertaiseksi.

Puolue johti suunnitelmaperäisesti maaseudun sosialistista kehitystä. Varmistettiin kollektivisoinnin ensi saavutukset. Syyskuussa 1930 Keskuskomitea kehotti puoluejärjestöjä tehostamaan toimintaansa siihen suuntaan, että kolhooseihin liittyisi yhä uusia talonpoikaisköyhälistön ja keskivarakkaan talonpoikaiston joukkoja. Keskuskomitean joulukuun täysistunto (v. 1930) asetti tehtäväksi kollektivisoida vuonna 1931 keskimäärin ainakin puolet maan talonpoikaistalouksista; saattaa yleispiirtein päätökseen kollektivisointi Ukrainan aroseudulla, Pohjois-Kaukasiassa, Volgan ala- ja keskijuoksulla (Volgantakaisella seudulla); kollektivisoida muilla viljantuotantoseuduilla sekä myös puuvilla- ja sokerijuurikasalueilla vähintään puolet ja kuluttavalla vyöhykkeellä noin neljännes talonpoikaistalouksista.

Puolueen paikallisjärjestöt ryhtyivät harjoittamaan määrätietoista selitystyötä yksityistalonpoikien keskuudessa käyttäen siinä apunaan kolhoosien aktiiviväkeä.

Alkoi kollektivisointiliikkeen uusi voimakas nousukausi. Puolueen XVI edustajakokousta seuranneen vuoden aikana kolhooseihin liittyi alun kahdeksatta miljoonaa talonpoikaistaloutta. Pohjois-Kaukasiassa, Volgan ala- ja keskijuoksulla, Ukrainassa (aroseutu ja Dneprin itäpuolella olevat alueet), Krimillä sekä Uralin ja Moldavian viljaseuduilla kollektivisoitiin 68—90 prosenttia talonpoikaistalouksista. *Näillä alueilla kollektivisointi vietiin yleispiirteissään päätökseen.* Muilla vilja-, puuvilla- ja sokerijuurikasalueilla kollektivisoitiin runsaasti puolet talonpoikaistalouksista.

Täyskollektivisoiduilla alueilla suoritettiin kulakiston likvidointi. Kollektivisointia vastustaneet kulakit karkotettiin vakinaisilta asuinpaikoiltaan. Täyskollektivisoiduilta seuduilta karkotettiin vuoden 1930 alun ja vuoden 1932 syksyn välisenä aikana 240.757 kulakiperhettä, mikä käsitti noin yhden prosentin talonpoikaistalouksien kokonaismäärästä. Neuvostovalta teki kaiken mikä oli välttämätöntä entisten kulakkien järjestämiseksi työhön uusilla asuinpaikoilla ja loi heille normaalit elinolot. Suurin osa karkotetuista kulakeista työskenteli metsä-, rakennus- ja vuoriteollisuudessa sekä Länsi-Siperian ja Kazakstanin neuvostotiloilla. Puolue ja Neuvostovalta uudestikasvattivat kulakkeja, auttoivat heitä muuttamaan sosialistisen yhteiskunnan tasa-arvoisiksi kansalaisiksi ja aktiivisiksi työn ihmisiksi.

Erittäin tärkeää osaa täyskollektivisoinnin suorittamisessa, kolhoosijärjestelmän luomisessa ja lujittamisessa näyttelivät

kone- ja traktoriasemat. Maamme ensimmäisen kone- ja traktoriaseman perusti Odessan alueella sijaitsevan Ševtšenkon nimeä kantavan neuvostotilan työläiskollektiivi vuonna 1928. Mainitun kone- ja traktoriaseman toimintapiirissä asuneet talonpojat ryhtyivät muokkaamaan maita yhdessä. Ševtšenkon kone- ja traktoriasemalla saatujen myönteisten työkokemusten nojalla puolueen Keskuskomitea katsoi tarkoituksenmukaiseksi muodostaa Yleisliittolaisen keskuselimen järjestämään ja johtamaan kone- ja traktoriasemia. Kesäkuussa 1929 muodostettiin Traktorotsentr *. Varsin yleisiksi tulivat vuonna 1929 myös ns. traktorikolonnat, joita maatalouden osuustoimintajärjestöt ja alueelliset kolhoosiyhtymät muodostivat. Ne auttoivat laajentamaan kolhoosiliikettä. Mutta traktorikolonnaliikkeellä oli myös oleellisia puutteita: sillä ei ollut vakinaisia järjestelykeskuksia eikä tarpeellista aineellis-teknillistä perustaa. Nykyaikaisia koneita käytettiin sen vuoksi epätaloudellisesti.

Teollisuus valmisti vuosi vuodelta yhä enemmän traktoreita ja maatalouskoneita. Puolueen tuli ratkaista, miten niitä on paras käyttää suurisuuntaisessa kolhoosirakennustyössä. Piti löytää sopiva kolhoosien tuotannollis-teknillisen palvelun muoto, joka olisi taannut nykyaikaisten koneiden järkipärisimmän käytön. Samalla kun Neuvostovaltio perusti kone- ja traktoriasemia, se myi ensi aikoina osan traktoreista kolhooseille. Kokeemus osoitti kuitenkin, ettei sellainen traktorien käyttötapa ollut paikallaan kolhoosirakennustyön alkuvaiheessa. Nuorilla, taloudellisesti heikoilla kolhooseilla ei ollut riittävästi varoja traktorien ja muiden koneiden ostoon, niillä ei ollut myöskään koneiden käyttöön perehtynyttä väkeä. Sitä paitsi teollisuuskään ei voinut tyydyttää kaikkien kolhoosien traktoritarvetta. Käytännöllinen kolhoosirakennustyö johdatti ajatukseen, että oli tarkoituksenmukaista jättää traktorit ja kaikki muut maatalouskoneet valtion huostaan. Tärkeä merkitys oli niin ikään tämän kysymyksen poliittisella puolella. Kone- ja traktoriasemat olivat tehokas välikappale, jonka avulla Neuvostovaltio ohjasi maatalouden kehitystä sosialismin raiteille ja lujitti työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa. Valtio kasvatti niiden välityksellä kolhoosilaisten monimiljoonaisia joukkoja kollektivismin hengessä.

Nuo seikat huomioon ottaen puolue katsoi tarpeelliseksi keskittää kaikki maatalouskoneet valtion kone- ja traktoriasemille. Puolueen XVI edustajakokouksen jälkeen osuuskuntien traktorikolonnat sekä kone- ja traktoriasemat alistettiin Traktorotsentrin alaisiksi. Sen tehtäviin kuului kone- ja traktoriasemien perustaminen ja niiden toiminnan johtaminen. Neuvostovaltio otti kolhoosien teknillisen palvelun ja konemiesten ammattikoulutuksen kokonaan omaksi huolekseen. Kone- ja traktoriasemien muodostaminen oli edullista niin valtiolle kuin kolhooseillekin.

* Neuvostoliiton kone- ja traktoriasemien keskushallinto. *Suom.*

Nämä asemat turvasivat uusien maatalouskoneiden tehokkaan hyväksikäytön; valtio sai niiden välityksellä kolhooseilta lisää viljaa ja teollisuuden raaka-aineita; ne auttoivat kolhooseja lujittumaan organisatorisesti ja taloudellisesti.

Vuoden 1931 kesällä kolhooseihin kuului 13 miljoonaa talonpoikaistaloutta (52,7%). Kolhooseista tuli viljan, puuvillan, sokerijuurikkaan, auringonkukan ja muiden maataloustuotteiden perustuottajia. Yhdessä neuvostotilojen kanssa kolhoosit kylvivät runsaasti kaksi kolmasosaa kevätiljan kylvöalasta. Kolhoositalonpoikaisto muuttui maanviljelyksen keskeisimmäksi tekijäksi.

Puolue saavutti ratkaisevan voiton maatalouden kollektiivisoimiseksi käydyssä taistelussa. Vuonna 1931 maassamme oli 211,1 tuhatta kolhoosia. Ensisijaisena tehtävänä ei enää ollut uusien kolhoosien perustaminen, vaan jo perustettujen kolhoosien lujittaminen ja jäljelläolevien yksityistalonpoikien saaminen niihin.

Heikentämättä työtä yksityistalonpoikien keskuudessa näiden saamiseksi kolhooseihin puolue keskitti perushuomion kolhoosien *organisatoriseen ja taloudelliseen lujittamiseen*.

Sosialistisena suurtaloutena kolhoosi tarjosi tavattoman suuria mahdollisuuksia kohottaa työn tuottavuutta ja parantaa kolhoositalonpoikain toimeentuloa. Näiden kolhoosijärjestelmän suomien mahdollisuuksien hyväksikäyttö oli kuitenkin vaikeaa ja monimutkaista. Kollektivisointi merkitsi maaseudun ikivanhan elämänjärjestyksen jyrkkää muutosta. Talonpoika, joka oli vuosisatojen kuluessa elänyt yksikseen ja tottunut tekemään työtä omin päin, omassa yksityistaloudessaan, ei tietenkään kyennyt kolhoosiin liittyttyään heti sopeutumaan tähän uuteen ja outoon tilanteeseen. Yksityisomistuksellisen taloudenhoidon tavat ja tottumukset kahlitsivat kolhoositalonpoikaa. Talonpojan, eilisen yksityisomistajan maailmankatsomuksen uudestimuokkaus sosialismin hengessä ja uuden yhteiskunnallisen kurin luominen oli kolhooseissa vasta alullaan.

Kolhoosien toiminnassa ilmeni paljon puutteita, ja ne haittasivat kollektiivisen suurtalouden suomien etuisuuksien hyväksikäyttöä. Kolhoosien jäsenjoukoilla enempiä kuin niiden johtavilla työntekijöillääkään ei vielä ollut kokemusta suurtuotannon harjoittamisesta. Työn järjestely oli monissa kolhooseissa keinoa. Töitä tehtiin useinkin turhan suurella joukolla. Kirjanpito oli sekavaa. Laajalti levinnyttä oli tulojen jako henkilöluvun eikä tehdyn työn mukaan. Tästä oli seurauksena, että kolhoosilaisten kiinnostus työhön laimeni ja työkuri höltyi, monet kolhoosilaiset eivät käyneet lainkaan työssä. Sadonkorjuuta pitkitettiin monissa tapauksissa ylenmäärin ja satotappiot paisuivat suuriksi. Kolhoosilaiset eivät olleet henkilökohtaisesti vastuussa karjan, koneiden ja muun omaisuuden säilymisestä, ja tämä yksilövastuun puuttuminen aiheutti suurta aineellista

vahinkoa kolhoositalouksille. Kolhooseihin soluttautuneet entiset kulakit ja muut vihamieliset ainekset varastelivat niiden omaisuutta ja turmelivat koneita, hävittivät hevosia ja hyötykarjaa, tekivät usein kelvotonta työtä ja olivat ainaisena vastuksena rehellisten kolhoosilaisten tiellä näiden järjestäessä kolhoosielämää.

Uuden yhteiskunnallisen työkurin pystyttäminen kolhooseissa vaati aikaa ja suuria ponnistuksia. Peruspulmana oli yhteistalouden oikea järjestely ja sellaisten keinojen ja metodien löytäminen, joiden avulla kolhoositalonpojat olisi saatu aineellisesti kiinnostumaan yhteistalouden kehittämisestä. Puolueella ei ollut riittävää kokemusta tällä alalla. Vain kolhoosilaiset itse saattoivat luoda uudet työn järjestely- ja työkurin lujittamismuodot sekä kehittää menetelmät sosialistisen jakoperiaatteen — työsuorituksiin perustuvan jaon — soveltamiseksi kolhoosituloja jaettaessa. Sellaiset muodot löydettiinkin.

Kolhoosirakennustyön käytäntö synnytti aivan uuden yhteiskunnallisen kolhoosityön mittayksikön — *suoritusnormeihin perustuvan työpäiväyksikön*.

Kesäkuussa 1931 pidetty NKP(b):n Keskuskomitean täysistunto, parhaiden maatalousartelien kokemuksesta lähtien, kehotti kolhooseja ottamaan kaikkien töiden järjestämisessä perustaksi suoritusnormit, hinnoittelemaan työn työpäiväyksiköissä ja toimittamaan tulosten (luontois- ja rahatulosten) jaon työpäiväyksiköiden mukaan.

Kolhoosien puolue- ja nuorisoliittojärjestöt olivat piirien puolueaktiivien tukemina ensimmäisinä juurruttamassa suoritusnormijärjestelmää käytäntöön kolhooseissa ja järjestämässä työkirjanpitoa. Kolhoositalonpoikaiston tietoisin osa tervehti tyydytyksellä puolueen toimenpiteitä, jotka tähtäsivät työolojen normalisointiin sekä kurin lujittamiseen kolhooseissa, ja antoi niille aktiivisen kannatuksensa. Kaikki kolhoosit ottivat vuoden 1931 kuluessa käyttöön suoritusnormijärjestelmän ja työpäiväyksikön.

Seuraavana toimenpiteenä kolhoosien työn järjestelyssä oli kokoonpanoltaan vakinaisten *tuotantoprikaatien* muodostaminen parhaiden maatalousartelien kokemuksen mukaisesti. Joka prikaatille määrättiin tietyt viljelyslohkot, annettiin työjuhdat, koneet ja muu tarvittava kalusto. Karjanhoitoprikaateissa kehoitettiin osoittamaan joka lypsäjän ja sianhoitajan hoidettavaksi tietty osa karjasta ja maksamaan karjanhoitajien työstä saavutettujen työtulosten mukaan.

Kolhoosijärjestelmän lujittuessa kasvoi Neuvostovaltion merkitys maatalouden suunnittelijana ja säännöstelijänä. Valtio saattoi nyt vaikuttaa kolhoosituotannon kehitykseen ja voimistaa sitä.

Toukokuussa 1932 puolue ja hallitus tekivät päätöksen kolhoosikaupan kehittämisestä. Mainittu päätös edisti kolhoosi-

tuotannon kehitystä. Kolhoosien osalta supistettiin luovutusvelvollisuuteen perustuvien valtion viljanhankintojen määrää ja annettiin lupa myydä kolhoosikauppatoimilla viljaylijäämät, joita kolhooseille jäi hankintasuunnitelman täyttämisen ja siemenvarannon muodostamisen jälkeen.

Vuoden 1933 alussa luovuttiin ennakkosopimus- (kontra-hointi-) järjestelmästä viljanhankinnoissa. Kolhoosit ja yksityiset talonpoikaistaloudet velvoitettiin luovuttamaan valtiolle tietyn määrän viljaa kiinteisiin hintoihin. Viljanluovutusnormit laskettiin jokaista kylvösuunnitelman edellyttämää hehtaaria kohti. Kaikenlaiset säädetyjen hehtaarinormien yli menevät vastavuoroiset viljanluovutussuunnitelmat kiellettiin. Kolhoosit ja kolhoosilaiset saivat itse määrätä täydellisesti kaikesta siitä viljasta, joka jäi jäljelle, kun ne olivat luovuttaneet valtiolle säädetyin määrin viljaa. Viljanhankinnoissa noudatettu hehtaari-periaate ja kolhoosikaupan laajeneminen olivat omiaan innostamaan kolhooseja ja kolhoosilaisia laajentamaan kylvöalaa ja lisäämään myyntiviljan tuotantoa.

Kolhoosijärjestelmän perustan lujittamista edisti Neuvostovaltion 7. 8. 1932 julkaisema laki sosialistisen omaisuuden suojelemisesta. Tällä lailla kolhoosien omaisuus rinnastettiin merkityksensä puolesta valtion omaisuuteen. Kolhoosien omaisuus julistettiin valtion omaisuuden tavoin pyhäksi ja koskemattomaksi.

Tärkeä osuus kolhoosielämää rakentavien kolhoosilaisten aktiivisuuden kohottamisessa oli vuoden 1933 helmikuussa pidetyllä Kolhoosilais-iskurien I yleisliittolaisella edustajakokouksella, jonka työhön puolueen ja hallituksen johtohenkilöt osallistuivat. Puolue esitti tunnuksen: on tehtävä kaikki kolhoosit bolševistisiksi ja kolhoosilaiset varakkaiksi.

Vuoden 1933 alussa kiiri kautta maan ilosanoma: ensimmäinen viisivuotissuunnitelma oli täytetty ennen määräaikaa — neljässä vuodessa ja kolmessa kuukaudessa. Tammikuussa 1933 kokoontunut puolueen Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhteinen täysistunto teki yhteenvedot viisivuotissuunnitelman täytöstä. Se totesi, että ensimmäisen viisivuotissuunnitelman toteuttamisessa oli päästy seuraaviin tuloksiin:

Neuvostoliitto oli muuttunut maatalousmaasta *teollisuus*-maaksi. Teollisuudessa sosialistinen järjestelmä oli syrjäyttänyt lopullisesti kapitalistiset ainekset ja tullut ainoaksi järjestelmäksi. Suurteollisuuden kokonaistuotanto ylitti vuonna 1932 yli kolminkertaisesti sodanedellisen tason ja enemmän kuin kaksinkertaisesti vuoden 1928 tason. Suurteollisuuden osuus kansantalouden kokonaistuotannossa nousi 70 prosenttiin. Neuvostoliitossa oli luotu oma nykyaikainen teknillinen perusta, joka turvasi kansantalouden kaikkien alojen uudestirakentamisen. Viisivuotiskaudella oli pantu käyntiin 1.500 uutta teollisuuslaitosta. Oli luotu nykyaikainen rauta- ja teräs-, traktori-,

auto-, lentokone- ja kemiallinen teollisuus. Maan itäosassa oli rakennettu uusi hiili- ja rautateollisuuskeskus — Uralin-Kuznetskin kombinaatti. Sähköenergian tuotanto oli kasvanut viisivuotiskauden kuluessa enemmän kuin 2,5-kertaiseksi. Maan taloudellinen riippumattomuus oli lujittunut; Neuvostoliitto valmisti suurimman osan teollisuuden tarvitsemasta konekalustosta omissa tehtaissaan. Maan puolustusvoima oli kasvanut.

Maalaisköyhälistön ja keskivarakkaiden talonpoikaisjoukkojen asetuttua päättävästi sosialismin kannalle kolhoosit ja neuvostotilat olivat saaneet maataloudessa hallitsevan aseman. Maaseudulla oli luotu *kolhoosijärjestelmä*, sosialistinen suurmaatalous. Neuvostoliitto oli muuttunut pientalonpoikaismaasta maailman suurisuuntaisimman maatalouden maaksi. Maataloudessa oli tapahtunut hyppäys entisestä laadullisesta tilasta uuteen laadulliseen tilaan. Täyskollectivisoinnin pohjalla oli likvidoitu kulakkiluokka. Tärkeänä vipuna maatalouden uudelleenjärjestämisessä sosialistisille perusteille olivat traktoreilla ja uudenaikaisilla maatalouskoneilla varustetut kone- ja traktoriasemat. Kolhoosirakennustyön perusmuodoksi oli vakiintunut maatalousartteli.

Socialismin menestys kaikilla kansantalouden aloilla teki mahdolliseksi *parantaa perin pohjin työtätekevien aineellista asemaa*. Kaupungeista katosi työttömyys — kapitalistimaiden työväenluokan vitsaus. Kolhoosijärjestelmä teki lopun työtätekevien talonpoikaisjoukkojen köyhtymisestä ja vapautti heidät kulakkien orjuudesta. Maalaisköyhälistöstä ja keskivarakkaan talonpoikaiston alimmista kerroksista tuli kolhooseissa aineellisesti turvattuja ihmisiä. Rinnan kansantulon kasvun ja työtätekevien elintason kohonemisen kanssa kohosi tuntuvasti myös heidän kulttuuritasonsa, ja uuden neuvostosivistyneistön rivit kasvoivat nopeasti.

Neuvostoliitossa oli laskettu *socialismin perustus*. Kaupunkien jälkeen sosialistinen talousjärjestelmä vakiintui maaseudulla. V. I. Leninin asettama kysymys „kumpi voittaa” oli ratkaistu sosialismin hyväksi. Neuvostoyhteiskunnan luokkarakenteessa oli tapahtunut perinpohjaisia muutoksia. Kapitalistiset ainekset oli koko maassa pääosaltaan likvidoitu. Proletariaatin diktatuurin yhteiskunnallinen perusta oli laajennut ja lujittunut. Kolhoositalonpoikaistosta tuli Neuvostovallan vankka tuki. Se oli jo *uusi* luokka, joka rakensi elämänsä tuotantovälineiden yhteisomistuksen varaan. Työväenluokan ja talonpoikaiston liitto valautui uusiin muotoihin ja sai uutta sisältöä. Viisas leniniläinen politiikka — työväenluokan ja maalaisköyhälistön liitto keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa — turvasi talonpoikaiston perusjoukkojen siirtymisen sosialistisen rakennustyön uomaan ja takasi voiton kapitalistisista aineksista. Työväenluokan ja kolhoositalonpoikaiston liitto rakentui *uudelle perustalle*, niiden etujen *yhteisyydelle*, sillä sosialismin raken-

taminen, lujittaminen ja kehittäminen kaupungeissa sekä maaseudulla oli kummankin etujen mukaista.

Se oli Neuvostoliiton työväenluokan, työtätekevän talonpoikaiston ja sivistyneistön *maailmanhistoriallinen* voitto, jonka ne olivat saavuttaneet Kommunistisen puolueen johdolla.

Ensimmäisen viisivuotiskauden tuloksilla oli tavattoman suuri kansainvälinen merkitys.

Neuvostoliitto näytti havainnollisesti koko maailmalle suunnitelmallisen sosialistisen talousjärjestelmän etevämyyden kapitalistiseen verrattuna, lujitti taloudellista mahtiaan ja riippumattomuuttaan ja muodostui tärkeäksi kansainvälisen elämän voimatekijäksi.

Viisivuotissuunnitelman toteuttaminen vaikutti vallankumouksellistavasti kapitalistimaiden työtätekeviin joukkoihin. Luokkien voimasuhteissa tapahtui suuri muutos sosialismin hyväksi. Viisivuotiskauden aikaansaannokset antoivat kaikkialla maailmassa työväenluokalle vallankumouksellista intoa ja voitonvarmuutta.

Neuvostoliiton vihollistenkin oli pakko tunnustaa viisivuotissuunnitelman menestys. Maailman porvariston ja sen asiamiesten ennustelut viisivuotissuunnitelman kiertämättömästä epäonnistumisesta valuivat hiekkaan. Neuvostoliiton työväenluokka ja työtätekevä talonpoikaisto todistivat, että ne voivat tulla mainiosti toimeen ilman tilanherroja, kapitalisteja ja kulakkeja ja pystyttää uuden, paremman, sosialistisen järjestelmän, jonka vallitessa ei ole pulia eikä työttömyyttä ja joka turvaa työtätekevien elintason jatkuvan paranemisen.

LYHYITÄ YHTEENVETOJA

Vuosina 1929—1932 kehittyi Neuvostoliitossa sosialismin yleinen hyökkäys kautta koko rintaman.

Ratkaistavina olleiden tehtävien tärkeyden ja monimutkaisuuden, yhteiskunnallisten ja taloudellisten prosessien uutuuden ja syvällisyyden sekä sosialistisen rakennustyön vauhdin ja mittasuhteiden kannalta tämä oli vaikeimpia kausia puolueen toiminnassa. Kun otetaan huomioon suunnitelmien rohkeus ja sosialistisen rakennustyön käytännöllisten ongelmien omaperäiset ratkaisut, puolueen tavattoman laaja poliittinen ja järjestävä toiminta, sen käyttämät moninaiset työmuodot ja -metodit sekä se suuri aktiivisuus ja vertaansa hakeva uhrimieli, jota työtätekevät joukot osoittivat sosialismin rakentamisessa, niin tämä oli todella sankarillinen kausi puolueen ja neuvostokansan historiassa.

Rakentavassa työssään Kommunistinen puolue piti järkähtämättä ohjeenaan leniniläistä sosialismin rakentamisen suunnitelmaa. Puolue murskasi lopullisesti trotskilaisuuden jäännökset, paljasti ja eristi antautumishenkiset oikeistolaiset ja lujitti

riviensä yhtenäisyyttä. Se järjesti rivinsä uudestirakentamiskauden vaatimuksia vastaavasti ja vei läpi työtätekevien kaikkien joukkojärjestöjen uudestijärjestämisen, muodosti niissä lujan ydinjoukon aktiivisista ja aloitekykyisistä työntekijöistä ja lähensi kaikkia puolue-, neuvosto-, talous- ja ammattiliittokoneiston osia joukkoihin sekä tuotantoon. Se saattoi liikkeeseen työtätekevien joukkojen jätiläistarmon ja järjesti yleiskansallisen sosialistisen kilpailun.

Joukkojen valtavan työinnostuksen tukemana puolue selviytyi menestyksellisesti lukuisista vaikeuksista, joudutti sosialistisen rakennustyön vauhtia ja turvasi ensimmäisen viisivuotissuunnitelman toteutumisen ennen määräaikaa.

Neuvostoliitto muuttui ennennäkemättömän lyhyessä ajassa takapajuisesta maatalousmaasta kehittyneeksi teollisuusvaltioksi. Maassamme luotiin raskas teollisuus ja sen osana korkealle kehittynyt koneenrakennusteollisuus. Kansantaloudelle laskettiin vankka materiaalin ja teknillinen perustus, jonka varassa voitiin viedä päätökseen kansantalouden kaikkien alojen teknillinen uudestirakentaminen uuden, nykyaikaisen tekniikan pohjalla.

Puolue toteutti elämässä Leninin nerokkaan osuustoimintasuunnitelman. Ratkaistiin menestyksellisesti sosialistisen vallankumouksen historiallinen, työväenluokan suorittaman vallan oton jälkeen vaikein tehtävä — siirrettiin miljoonat yksityisomistukselliset pientalonpoikaistaloudet kolhoosielämän raiteille, sosialismin raiteille. Se oli todellinen mullistus maataloustuotannossa vallinneissa yhteiskunnallisissa ja taloudellisissa suhteissa. Kollektivisointi antoi Neuvostovalle vankan sosialistisen perustan maataloudessa, loi ratkaisevat edellytykset sosialistisen kansantalouden rakentamiselle, johti Neuvostovalan lopulliseen vakiintumiseen maaseudulla sekä lujitti ja syvensi työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa.

Socialismin yleinen hyökkäys päättyi täydelliseen voittoon. Kapitalistiset ainekset syrjäytettiin kokonaan teollisuudesta ja sosialistinen tuotantomuoto tuli ainoaksi hallitsevaksi. Täyskollektivisoinnin pohjalla lyötiin hajalle ja pääosaltaan likvidoitii maan viimeinen riistäjäluokka — kulakisto, kapitalismin restauraation linnake. Tavaravaihto keskittyi kokonaisuudessaan valtion, osuusliikkeiden ja kolhoosien käsiin.

Työttömyys katosi kaupungeista ja kurjuus maaseudulta. Maassa oli käynnissä todellinen kulttuurivallankumous. Koulutettiin uutta, runsaslukuista neuvostosivistyneistöä.

Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön saavutukset lujittivat maamme sisäpoliittista ja kansainvälistä asemaa sekä sen puolustuskuntoisuutta.

Kommunistinen puolue karaistui aatteellisesti, lujittui järjestöllisesti ja sai uutta kokemusta kamppaillessaan sosialistisen rakennustyön vaikeuksia vastaan.